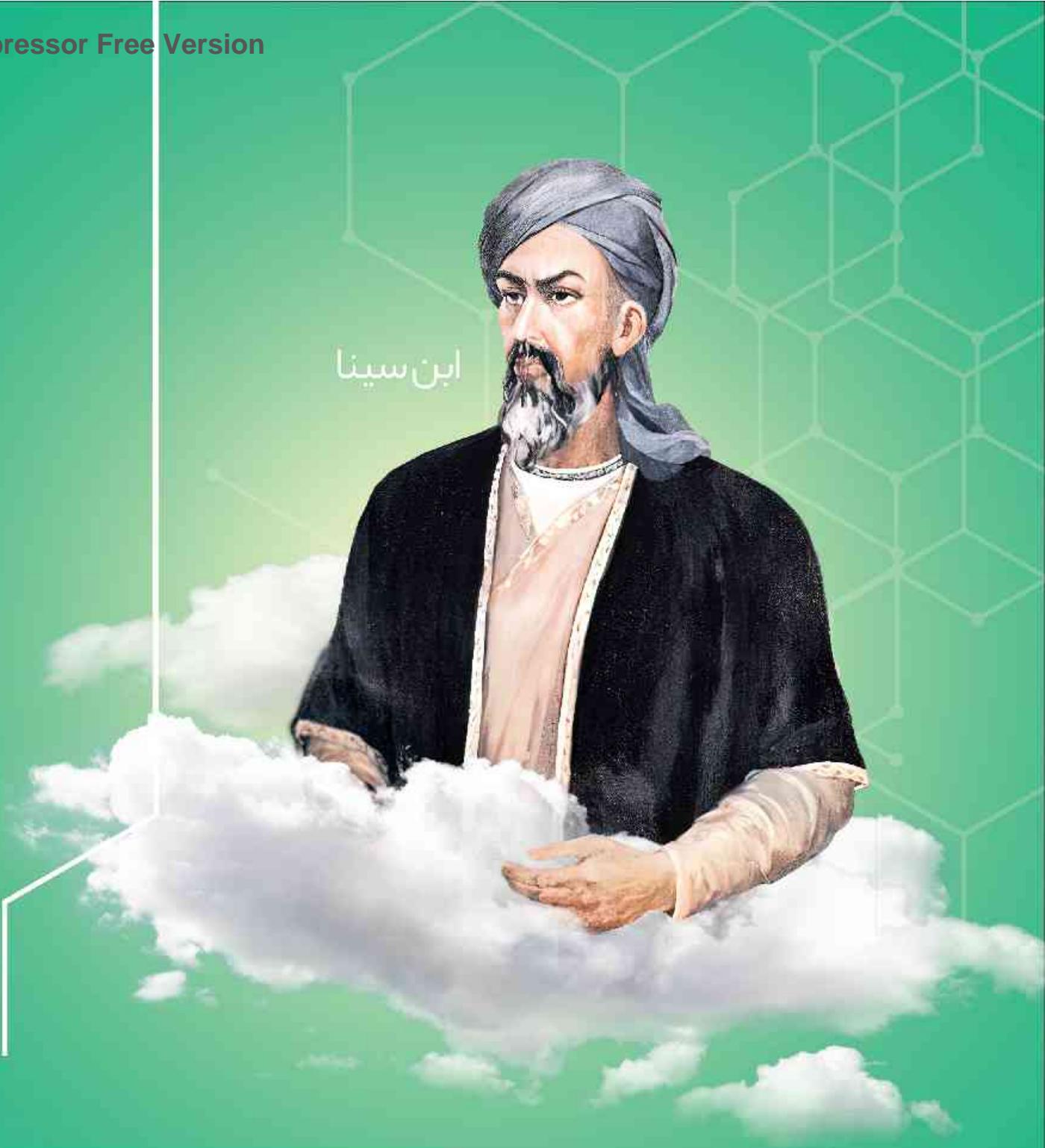

فهرست

۲۵۸	درس هشتم: نگاهی به تاریخچه معرفت
۲۸۲	درس نهم: چیستی انسان (۱)
۲۹۴	درس دهم: چیستی انسان (۲)
۳۰۵	درس یازدهم: انسان، موجود اخلاق‌گرا
فلسفه دوازدهم	
۳۲۰	درس اول: هستی و چیستی
۳۳۸	درس دوم: جهان ممکنات
۳۵۰	درس سوم: جهان علی و معلولی
۳۶۸	درس چهارم: کدام تصویر از جهان؟
۳۸۱	درس پنجم: خدا در فلسفه (قسمت اول)
۳۹۷	درس ششم: خدا در فلسفه (قسمت دوم)
۴۱۵	درس هفتم: عقل در فلسفه (قسمت اول)
۴۲۹	درس هشتم: عقل در فلسفه (قسمت دوم)
۴۴۵	درس نهم: آغاز فلسفه در جهان اسلام
۴۵۶	درس دهم: دوره میانی
۴۷۴	درس یازدهم: دوران متاخر
۴۹۵	درس دوازدهم: حکمت معاصر
۵۰۷	پاسخ‌نامه تشریحی

منطق دهم	
۶	درس اول: منطق، ترازوی اندیشه
۲۱	درس دوم: لفظ و معنا
۴۳	درس سوم: مفهوم و مصداق
۴۹	درس چهارم: اقسام و شرایط تعریف
۶۲	درس پنجم: اقسام استدلال استقرایی
۷۷	درس ششم: قضیه حملی
۹۱	درس هفتم: احکام قضایا
۱۰۷	درس هشتم: قیاس اقتراضی
۱۲۴	درس نهم: قضیه شرطی و قیاس استثنایی
۱۳۸	درس دهم: سنجشگری در تفکر
فلسفه یازدهم	
۱۵۲	درس اول: چیستی فلسفه
۱۶۸	درس دوم: ریشه و شاخه‌های فلسفه
۱۸۳	درس سوم: فلسفه و زندگی
۱۹۹	درس چهارم: آغاز تاریخی فلسفه
۲۱۴	درس پنجم: زندگی بر اساس اندیشه
۲۲۷	درس ششم: امکان شناخت
۲۴۲	درس هفتم: ابزارهای شناخت

منطق

پایه دهم

درس اول

۱۰

منطق
و فلسفه
کنکور

منطق، ترازوی اندیشه

دانشگاه فنی پارسیان
کنکور سال ۹۷-۹۸
آنلاین کنکور

فسفر پلاس: درس ۱ منطق از ساده‌ترین بخش‌های کتاب درسی است که در کنکور چهار سال گذشته، کمترین حجم سوال را به خود اختصاص داده است.

برای بادگیری این درس، باید به قواعد اصلی مطرح شده در کتاب مسلط شوید و سپس به سراغ تست‌ها بروید؛ به عبارت دیگر، حفظ کردن تعریف (تصور و تصدیق) برای حل تست‌های این درس بسیار مفید است، بلکه باید بر مفهوم آنها مسلط شوید. البته فرمول تستی خوبی برای تشخیص تصور و تصدیق وجود دارد که در پاسخ‌نامه به آن اشاره شده است.

بودجه‌بندی این درس در کنکور سال‌های اخیر به شرح زیر است:

کنکور نوبت اول ۱۴۰۲	کنکور ۱۴۰۱	کنکور ۱۴۰۰	کنکور ۹۹	تعداد سوالات
-	-	-	۲	

منطق و مباحث آن

خارج ۹۷-با کمی تغییر

۱. اساس تفکر در انسان، ارادی و حیات ذهن به وظیفه علم منطق می‌باشد.

۱) نیست - اندیشیدن - جلوگیری از خطای اندیشه ۲) است - اندیشیدن - جلوگیری از خطای اندیشه

۳) نیست - نطق - به دست دادن قوانین و ضوابط درست اندیشیدن ۴) است - نطق - به دست دادن قوانین و ضوابط درست اندیشیدن

آزمون کاج

۵. نقش اصلی دانش منطق است.

۱) بهره‌برداری بهتر از تفکر ۲) دقیق‌تر اندیشیدن ۳) آشنایی با قواعد تفکر ۴) کشف قوانین ذهن

آزمون کاج

۶. کدام گزینه در مورد منطق و کاربرد آن **نادرست** است؟

۱) علم منطق نشان می‌دهد که چه عواملی تفکر را بهبود می‌بخشند.

۲) منطق برنامه‌ای نیست که یک دانشمند بسازد و به دیگران بگوید این گونه فکر کنید.

۳) تفکر ضوابطی دارد که قابل کشف است و با تأکید بر آن‌ها دقیق‌تر و سریع‌تر می‌اندیشیم.

۴) طرز کار ذهن قانونمند است و ما همیشه به صورت ارادی از قواعد ذهن استفاده می‌کنیم.

۷. گزینه درست در ارتباط با علم منطق کدام است؟

۱) ذهن انسان زمانی که در معرض لغزش فرار نگرفته است نیازی به استفاده از قواعد منطقی ندارد.

۲) علم منطق در پی جلوگیری از خطاهای اندیشه است که منحصر در خطاهای عمده نیستند.

۳) منطق علمی کاربردی است و فرد با خواندن دستورالعمل‌های نظری در آن به مهارت می‌رسد.

۴) منطق از جهت پدید آوردن مواد یک بنای فکری مستحکم به سیستم کنترلی خودرو شباهت دارد.

۸. کدام یک در مورد علم منطق و ذهن انسان درست می‌باشد؟

۱) ذهن انسان به طور طبیعی منطق رفتار می‌کند.

۲) وجود علم منطق در آدمی غیرارادی نیست.

۳) منطق، مواد و منابع علوم دیگر را تأمین می‌کند.

۴) خواندن دستورالعمل‌های نظری منطق برای جلوگیری از خطاهای ذهن کافی است.

۹. کدام گزینه جزء دلایل اصلی استفاده از علم منطق می‌باشد؟

۱) به کارگیری علم منطق برای فهم فلسفه لازم، ضروری و کافی می‌باشد.

۲) به کارگیری علم منطق موجب ایجاد بنای فکری مستحکمی می‌شود که ما را بی نیاز از سایر علوم می‌کند.

۳) به کارگیری علم منطق موجب تشخیص لغزش‌ها و خطاهای ذهن می‌شود و باعث جلوگیری از آن‌ها می‌گردد.

۴) ما منطق را به کار می‌گیریم زیرا نه تنها در امور تحصیلی بلکه در تمامی سخنان روزانه مان به این علم نیازمندیم.

۶

کدام گزینه توصیف مناسبی از دانش منطق بیان نمی‌کند؟ .۷

- ۱) دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست.
۳) دانش منطق دارای یک سری دستورالعمل‌های نظری است.
- ۲) دانش منطق، همان قواعد طراحی شده بشر است.
۴) تبعیر در دانش منطق، نیازمند تمرين و ممارست است.

استفاده از قواعد منطقی بیشتر در چه حوزه‌هایی صورت می‌گیرد؟ .۸

- ۱) تحصیلات عالی منطق و فلسفه
۳) شناخت و تحلیل آرای فلاسفه یونان قدیم و باستان
- ۲) در بازار و کسب و کار روزمره
۴) تمام جوجه زندگی

تأکید منطق بر شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق به تشخیص خطاهای ذهن که _____ است، توانا باشیم.

۱) یادگیری - محدود   ۲) آموزش - محدود   ۳) یادگیری - نامحدود   ۴) آموزش - محدود

کدام گزینه نادرست است؟ .۹

- ۱) ذهن انسان به صورت طبیعی می‌اندیشد.
۳) ذهن انسان همواره در معرض خطأ و لغرض می‌باشد.
- ۲) از منطق در حوزهٔ فلسفه استفاده می‌شود.
۴) منطق دانان به ایجاد قواعد منطق می‌پردازند.

کدام گزینه در رابطه با ذهن انسان به درستی بیان شده است؟ .۱۰

- ۱) ذهن انسان معمولاً دچار خطأ و لغرض نمی‌شود.
۳) ذهن انسان در استدلال‌های پیچیده دچار لغرض می‌شود.
- ۲) ذهن انسان همواره تعاریف دقیق و کاملی ارائه می‌دهد.
۴) ذهن انسان در استدلال‌های ذهن انسان محدود است.

کار اصلی منطق چیست؟ .۱۱

- ۱) شناخت ماهیت ذهن و اندیشه
۳) ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها
- ۲) دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن
۴) بررسی انواع خطاهای ذهن

چند مورد از مطالب زیر درست است؟ .۱۲

- علم منطق در برابر انواع مغالطات از قوانین حاکم بر ذهن کمک می‌گیرد.
- منطق در پی جلوگیری از خطاهای غیر عمدى ذهن است.
- ذهن انسان به صورت طبیعی قواعد اندیشه را رعایت می‌کند.
- فلاسفه به بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها پرداخته‌اند.

- ۱) چهار   ۲) دو   ۳) سه   ۴) یک

آزمون کاج

- منطق دانان از طریق راههای جلوگیری از خطاهای اندیشه را نشان داده‌اند.
- ۱) آموزش علم منطق
۳) به کار بستن علم منطق در زندگی
- ۲) بررسی و دسته‌بندی خطاهای ذهن
۴) نشان دادن مغالطه‌ها

کدام گزینه از وظایف منطق دانان نیست؟ .۱۳

- ۱) بررسی و دسته‌بندی کردن انواع خطاهای ذهن
۳) طراحی قواعد ذهن و شکل بخشی به صورت علم منطق
- ۲) مبارزه با خطاهای ذهنی برای پیشگیری و درمان آن‌ها

کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با علم منطق و منطق دانان نادرست است؟ .۱۴

- ۱) صرف کسب آگاهی از قواعد علم منطق و شناخت مغالطه‌ها سبب دوری از مغالطه‌ها می‌شود.
۲) با دانستن علم منطق و قواعد آن، نمی‌توان از همه خطاهای جلوگیری کرد.
۳) امکان دسته‌بندی بعضی از مغالطه‌ها برای منطق دانان وجود دارد.

۴) اولین گام برای جلوگیری از مغالطه‌ها، شناخت مغالطه‌ها و دسته‌بندی انواع آن است.

در پاسخ به سوال «آیا انسان مبدع علم منطق است؟» کدام گزینه به درستی بیان شده است؟ .۱۵

- ۱) خیر، انسان کاشف علم منطق است زیرا ارسطو برای اولین بار این قوانین را کشف و بعضی از آن‌ها را خلق کرد.
۲) خیر، انسان کاشف علم منطق است زیرا ذهن انسان به طور طبیعی بر اساس قواعد منطقی می‌اندیشد.
۳) بله، زیرا انسان با دسته‌بندی قواعد علم منطق آن را به وجود آورد.

۴) بله، زیرا ارسطو این قواعد را شناسایی کرده و آن را به صورت یک علم مدون درآورد.

اگراییک منطق دان بخواهیم علت نیاز انسان به آموختن علم منطق را توضیح دهد پاسخ احتمالی او چه خواهد بود؟ .۱۶

- ۱) از آن جا که ذهن انسان هیچ‌گاه مصون از اشتباه نیست و در هنگام استدلال‌های پیچیده بیشتر دچار خطأ می‌شود باید منطق را یاموزیم
تا این اشتباهات را بآدراز و سرعت بالاتری کشف کیم.

۲) خطاهای ذهنی مانند بیماری‌هایی ذهنی هستند و انسان برای پیش‌گیری یا درمان این بیماری‌ها به منطق دانان که مانند یک پرشک عمل می‌کنند نیاز دارد.

۳) فرایند تفکر در ذهن آدمی فرایندی طبیعی است اما عدم آشنایی انسان با قواعد و قوانین منطقی می‌تواند منجر به اشکال در این فرایند منطقی شود.

۴) انسان همواره در تصمیم‌گیری‌های پیچیده زندگی خود در معرض لغرض ایجاد انتقام از انسان داشت و اگر از دانش منطق استفاده نکند نمی‌تواند از لغرض‌ها اجتناب کند.

۱۹

چه تعداد از عبارات زیر صحیح است؟

• تعریف دقیق اصطلاحات خاص همواره موجب خطای در آندیشه می‌شود.

• با کمک منطق قواعدی را که ذهن براساس آن‌ها عمل می‌کند تأسیس و تبیین می‌کنیم.

• تمرين و ممارست در شناخت عوامل خطای ذهن منجر به تبعتر در علم منطق خواهد شد.

• منطق دانان حتی خطاهایی از ذهن را که غیرعمدی رخ می‌دهند، مورد بررسی دقیق قرار داده‌اند.

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

منطق دانان کدام یک از اقدامات زیر را با موفقیت انجام داده‌است؟

۱) تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر عوامل لغزش و خطای ذهن با استفاده از قواعد علم منطق

۲) نشان دادن طرق پیشگیری از انواع مغالطات به وسیله بررسی و دسته‌بندی انواع خطاهای ذهن

۳) شناخت، مبارزه و بیان راه‌های پیشگیری و درمان بیماری‌های ذهن

۴) مشخص کردن قواینی که در صورت انجام آن‌ها، انسان به هیچ‌گونه خطای در استنتاج دچار نمی‌شود.

در کدام گزینه به وظیفه منطق دانان اشاره نشده است؟

۲) تقسیم‌بندی و تشریح قواعد آندیشه

۴) بررسی و تقسیم‌بندی انواع اشتباهات ذهن

۳) رفع همه‌اشتباهات فکر و ذهن

کدام گزینه درباره دانش منطق صحیح نیست؟

۱) استفاده از آن، بنای فکری بشر را مستحکم می‌نماید.

۲) دانشی ابزاری است که در خدمت سایر علوم و دانش‌های دارد.

۳) در علومی چون مهندسی ساخت‌افزار، فقه و حقوق کاربرد وسیعی دارد.

۴) روش کسب مهارت و تبعتر در این دانش مطالعه مستمر و دقیق آن، می‌باشد.

کدام یک مربوط به علم منطق نمی‌باشد؟

۲) بررسی و طبقه‌بندی خطاهای ذهنی

۴) آموزش شیوه تفکر و اندیشیدن

۳) بیان قواعد حاکم بر ذهن

درباره منطق و مغالطه **نمی‌توان** گفت:

۱) ممکن است کسی که در یک استدلال پیچیده دچار مغالطه نمی‌شود، اصلاً منطق بلد نباشد.

۲) وقتی کسی سفسطه می‌کند؛ یعنی یا منطق بلد نیست یا بلد است و از آن استفاده نمی‌کند.

۳) در زندگی روزمره مغالطه‌های زیادی اتفاق می‌افتد که لزوماً عمدی نیستند.

۴) ما در منطق با قواعدی آشنا می‌شویم که ذهن به طور طبیعی این قواعد را رعایت می‌کند.

کدام گزینه تمثیل مناسب‌تری درباره علم منطق و قواعد ذهن است؟

۱) قواعد ذهن مانند قوانین راهنمایی و رانندگی‌اند و علم منطق مانند پلیس باعث جلوگیری از تخطی از آن‌ها است.

۲) قواعد ذهن مانند آجرها و مواد لازم برای ساخت یک بنا و علم منطق مانند شاقول بنایی است.

۳) علم منطق مانند مری ورزش باعث تسريع در روند قهرمانی است و قواعد ذهن مانند وزرشکار قهرمان است.

۴) علم منطق مانند دانش پژوهشی است و قواعد ذهن مانند قواعد حاکم بر قلب غیر اکتسابی‌اند.

کدام مورد در ارتباط با طبیعی بودن فرایند تفکر در انسان صحیح است؟

۱) انسان در بررسی افکار روزانه خود از قواعد منطقی استفاده می‌کند.

۲) ذهن انسان به صورت ارادی مقابل مغالطه‌ها می‌ایستد.

۳) انسان بدون مطالعه قواعد علم منطق از آن‌ها استفاده می‌کند.

۴) ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام این قواعد آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد.

فرایند ساماندهی تفکر ... است و بررسی خطا در حوزه محتوای یک استدلال بر عهده منطق ...

۱) ارادی - است   ۲) ارادی - نیست   ۳) غیرارادی - است   ۴) غیرارادی - نیست

کدام گزینه صحیح است؟

۱) کسی که ذهنش بی‌اشتباه کار کند، لزوماً علم منطق خوانده است.

۲) کسی که ذهنش بی‌اشتباه کار کند، لزوماً مغالطه‌ها را می‌شناسد.

۳) کسی که ذهنش بی‌اشتباه کار کند، می‌تواند یک مغالطه‌گر یا دشمن علم منطق باشد که با منطق بیگانه است.

۴) کسی که ذهنش بی‌اشتباه کار کند، به صورت ارادی در مقابل بیماری‌های ذهن، مقاومت می‌کند.

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰

۲۱

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۲۸

۱۱

۳۹

کدام گزینه درباره دانش منطق صحیح است؟

- (۱) علمی است که امروزه نیاز انسان به آن از گذشته بیشتر است؛ لذا باید در آموختن و به کار بستن آن تلاش کرد.
- (۲) دانشی است که از جهت ایجاد بنای فکری مستحکم و مواد لازم تفکر به شاقول بنانی تشبيه شده است.
- (۳) علمی است که برای جلوگیری از دچار شدن به مغالطات و خطاهای ذهنی که بی شمارند باید آن را فراغیریم.
- (۴) دانشی است که با کشف و استخراج اصول تفکر انسان، موجب شکل‌گیری اندیشه می‌شود.

۴۰

کدام گزینه درباره «علم منطق» نادرست است؟

- (۱) باید به صورت عملی فراگرفته شود.
- (۲) ارسطو کاشف و مدون آن است.
- (۳) ذهن با استفاده از آن اشتباہ نمی‌کند.
- (۴) هر کسی ناخودآگاه از آن استفاده می‌کند.

۴۱

کدام گزینه درباره علم منطق و کارکردهای آن صحیح است؟

- (۱) اگر علم منطق نباشد، اندیشیدن اساساً ناممکن خواهد شد.
- (۲) با پادگیری نحوه صحیح تفکر می‌توانیم مغالطات را بهتر و سریع‌تر شناسایی کنیم.
- (۳) پیشگیری از وقوع مغالطات، معلوم دسته‌بندی و برشمردن آن‌ها توسط منطق است.
- (۴) منطق دانان با ایجاد قوانین حاکم بر ذهن در جلوگیری از بروز مغالطات کمک می‌کند.

کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) علم منطق جدای از ذهن آدمی به دنبال ابداع قواعد است.
- (۲) منطقی رفتار کردن در انسان به صورت طبیعی اتفاق می‌افتد.
- (۳) قواعد ذهن خود ممکن است دچار خطأ شود.
- (۴) خطاهای اندیشه بی‌شمارند.

۴۲

پیرامون علم منطق کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) خطاهای اندیشه هم می‌توانند کاملاً ارادی و هم می‌توانند از روی سهو پدیدار شوند.
- (۲) شخصی که در پاسخ به سؤال منطق چیست؟ می‌گوید: علمی که در پی جلوگیری از خطاهای اندیشه است، در واقع هدف آن را بیان کرده است.
- (۳) تلاش منطق دانان برای مشخص کردن قواعد لازم در جلوگیری از خطاهای اندیشه، با شکست مواجه شده است.
- (۴) مغالطات همان خطاهای فکری هستند و خطاهای فکری همان مغالطات، که نام دیگر آن سفسطه است.

۴۳

علم منطق برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی چه اقدامی کرده است؟

- (۱) قواعد ذهن را دسته‌بندی کرده و توضیح داده است.
- (۲) انواع مغالطات را کشف کرده است.
- (۳) بر دسته‌بندی قواعد ذهنی تأکید کرده است.
- (۴) قواعد ذهن را ابداع و دسته‌بندی کرده است.

۴۴

کدام یک از گزینه‌های زیر از فواید سلیمانی دانش منطق نیست؟

- (۱) تبیین قوانین طبیعی اندیشیدن
- (۲) تبیین قواعد و شرایط تعریف صحیح
- (۳) تبیین راه‌های پیشگیری از خطاهای اندیشه

۴۵

کدام گزینه جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) علت تأکید منطق برآموزش شیوه صحیح اندیشیدن است.

ب) قواعد حاکم بر ذهن هستند.

- (۱) فراگیر شدن رسانه‌ها، طبیعی و تکوینی
- (۲) بی‌شمار بودن مغالطات، طبیعی و تکوینی
- (۳) فراگیر شدن رسانه‌ها، اکتسابی و قراردادی

۴۶

منطق علمی است که

- (۱) کاربردی - قواعد رفتار ذهن را ایجاد می‌کند.
- (۲) نظری - ابزاری در خدمت سایر علوم است.
- (۳) عملی - تنها از خطاهای استدلال‌های پیچیده جلوگیری می‌کند.

۴۷

صرفاً با مطالعه منطق نمی‌توان خطاهای اندیشه را تشخیص داد، زیرا

- (۱) پادگیری منطق بدون تمرین و ممارست ممکن نمی‌شود.
- (۲) برخی استدلال‌های پیچیده موجب لغزش ذهن می‌شوند.
- (۳) منطق علمی کاربردی است و باید آن را به کار بست.
- (۴) ذهن انسان به طور طبیعی دچار خطأ و اشتباہ می‌شود.

۴۸

کدام گزینه، کامل ترین پاسخ به این سؤال است که چرا منطق علمی کاربردی است؟

- (۱) زیرا مانند دوچرخه سواری یا شنا است.
- (۲) زیرا با به کار بردن عملی آن می‌توان جلوی مغالطات را گرفت.
- (۳) زیرا تبحر در آن نیازمند تمرین و ممارست است.
- (۴) زیرا مانند ابزاری کاربردی در خدمت سایر علوم است.

۴۹

کدام عبارت درست است؟

- (۱) موضوع دانش منطق، بر اساس نوع آگاهی‌های ذهن به حیطه‌های مختلف تقسیم می‌شود.
- (۲) آموزش و ممارست در فن منطق، باعث پرورش قوّه خلاقیت و توسعه دانش انسان می‌شود.
- (۳) منطق مانند سیستم‌های کنترلی خودرو است که آسیب‌های موتور را نشان داده و باعث حرکت آن می‌شود.
- (۴) در تصویری مانند درخت که امری واقعی است، «وجود داشتن» یک ویژگی است که در ضمن تصور موجود است.

۵۰

۴۱

همه گزینه‌های زیر در رابطه با حیطه کارکرد منطق نادرست است به جز گزینه

- ۱) کارکرد منطق به طور خاص مربوط به فلسفه می‌شود ولی به طور کلی در محیط‌های علمی هم مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- ۲) هر جایی که بخواهیم شیوه نوکر و اندیشه خود را اصلاح کنیم به حیطه کارکرد منطق ورود خواهیم کرد.
- ۳) از آن جایی که اغلب فنون اقتصادی موجود در تبلیغات و آگهی‌ها مغالطه‌اند پس ناچار به ورود به این حوزه خواهیم شد.
- ۴) امروزه به دلیل افزایش کاربرد رسانه‌های فرآیند و حجم این‌ها اطلاعات، افزایش یافته است.

منطق در چه زمینه‌ای، کاربرد ندارد؟

- ۱) بحث و گفتگوی عادی با دوستانمان
- ۲) مطالعه و بررسی کتب فلسفه
- ۳) ایجاد و پیداپیش علوم
- ۴) مشاهده و بررسی تبلیغات تجاری

درکدام گزینه به کاربرد منطق، اشاره درستی نشده است؟

- ۱) جلوگیری از اشتباهات فرایند یادگاری و یادگیری
- ۲) جلوگیری از اشتباهات مربوط به مواد و محتوای دانش‌ها
- ۳) جلوگیری از اشتباهات مربوط به مواد و محتوای دانش‌ها
- ۴) بررسی و ارزیابی تفکرات فلسفی

چرا علی‌رغم این‌که ذهن منطقی می‌اندیشد، باز هم به علم منطق نیاز است؟

- ۱) پیگیری مباحث فلسفی
- ۲) دانستن نام قواعد ذهن
- ۳) ایجاد خطاهای ذهنی
- ۴) امکان همیشگی ایجاد خطاهای ذهنی

اغلب آگهی‌های تجاری هستند که

- ۱) مغالطه - به قصد فریب مخاطب ساخته می‌شوند.
- ۲) استدلال - ممکن است نادرست باشند.
- ۳) مغالطه - بخشی از زندگی روزمره ما هستند.
- ۴) استدلال - نشان‌دهنده فرآیند رسانه‌ها هستند.

آزمون گنج

آزمون گنج

آزمون گنج

۴۲

درکدام گزینه به کاربرد منطق، اشاره درستی نشده است؟

- ۱) جلوگیری از اشتباهات فرایند یادگاری و یادگیری
- ۲) جلوگیری از اشتباهات مربوط به مواد و محتوای دانش‌ها
- ۳) جلوگیری از اشتباهات مربوط به مواد و محتوای دانش‌ها
- ۴) بررسی و ارزیابی تفکرات فلسفی

چرا علی‌رغم این‌که ذهن منطقی می‌اندیشد، باز هم به علم منطق نیاز است؟

- ۱) پیگیری مباحث فلسفی
- ۲) دانستن نام قواعد ذهن
- ۳) ایجاد خطاهای ذهنی
- ۴) امکان همیشگی ایجاد خطاهای ذهنی

اغلب آگهی‌های تجاری هستند که

- ۱) مغالطه - به قصد فریب مخاطب ساخته می‌شوند.
- ۲) استدلال - ممکن است نادرست باشند.
- ۳) مغالطه - بخشی از زندگی روزمره ما هستند.
- ۴) استدلال - نشان‌دهنده فرآیند رسانه‌ها هستند.

۴۳

کدام گزینه، در بیان حیطه کاربرد «منطق»، مناسب‌تر است؟

- ۱) نیازمندی در سراسر زندگی برای درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن
- ۲) نیازمندی در محیط تحصیلی برای درست تعریف کردن و درست استدلال کردن
- ۳) هم‌چون ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها بودن
- ۴) کاربردی بودن منطق به معنای ایجاد تبحر با تمرین و ممارست

کدام گزینه پیرامون مغالطات، صحیح است؟

- ۱) نه قادر به تعیین انواع آن هستیم نه تعداد آن.
- ۲) رخداد آن‌ها برای عموم مردم طبیعی است.
- ۳) با دقیق و تبحیر در منطق می‌توان از آن‌ها رهایی یافت.
- ۴) مبحثی صرفاً متعلق به دانش منطق است.

بهترین راه برای جلوگیری از خطاهای اندیشه و نشان دادن آن‌ها چیست؟

- ۱) شناخت یافتن نسبت به این‌که ذهن آدم چگونه کارکردی دارد.
- ۲) تأکید منطق دانان بر درست اندیشیدن مبتنی بر آموزش آنان
- ۳) تلاش در بسط و گسترش دو حیطه کاربردی تعریف و استدلال
- ۴) بررسی انواع خطاهایی که اندیشه‌آدمی به آن دچار می‌شود و دسته‌بندی آن‌ها.

کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) استفاده از منطق و قواعد آن توسط مردم ربطی به آگاهی آن‌ها ندارد و تکوینی است.
- ۲) قدرت بر تشخیص مغالطات بی‌شمار، معلول یادگیری روش صحیح اندیشه است.
- ۳) اگر بخواهیم علل خطاهای ذهن را سریع‌تر و دقیق‌تر بشناسیم، ناگیریم که منطق را بیاموزیم.
- ۴) علم منطق از آن جهت که شیوه درست اندیشیدن را نشان می‌دهد به علم پژوهشی شبیه شده است.

شیوه کارکرد علم منطق برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی چیست؟

- ۱) ابداع و دسته‌بندی قواعد ذهن
- ۲) تأکید صرف بر دسته‌بندی قواعد ذهن
- ۳) کشف انواع مغالطات
- ۴) دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن

کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) منطق به وسیله بررسی اشتباهات ذهن، باعث پیشرفت دانش‌ها می‌شود.
- ۲) یادگیری علم منطق باعث از بین رفتن اشتباهات فکر و ذهن انسان نمی‌شود.
- ۳) منطق در ذات انسان‌ها وجود دارد و منطق دانان این قواعد را نمی‌سازند.
- ۴) بررسی مغالطه‌ها در منطق، مانند وظیفه علم پژوهشی در شناخت بیماری‌ها است.

۴۴

۴۵

۴۶

۴۷

۴۸

- ووجه شبه کدام تشییه نادرست است؟ .۵۲**
- ۱) مغالطه به بیماری تشییه شده است زیرا ابتلا به آن سهوی است.
  - ۲) منطق به دوچرخه‌سواری تشییه شده زیرا یادگیری آن باید عملی باشد.
  - ۳) منطق دان به پیشک تشییه شده از آن جهت که باید در مقابل مغالطه پیشگیری و درمان انجام دهد.
  - ۴) منطق به شاقول بنایی تشییه شده زیرا با ماده علوم کاری ندارد.
- چرا دانش منطق را به آموزش دوچرخه‌سواری تشییه می‌کنیم؟ .۵۳
- ۱) علمی کاربردی و ابزاری در خدمت سایر علوم است.
  - ۲) چون روش جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کند.
  - ۳) چون باید با دقیق و تفکر بسیار آن را آموخت.
  - ۴) علمی کاربردی است و تبحر در آن به تمرين نیاز دارد.
- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟ .۵۴
- الف) اگرچه تعداد مغالطه‌ها بسیار زیاد است اما قابل شمارش هستند.
  - ب) پیشگیری از چارشدن به مغالطات ابتدائی نیازمند فraigیری علم منطق است.
  - ج) هدف علم کشف قواعد ذهن و بررسی انواع خطاهای آن است.
  - ۱) صحیح، غلط، غلط   ۲) غلط، غلط، غلط   ۳) غلط، غلط   ۴) غلط، صحیح، صحیح
- از مقایسه کردن علم منطق با رانندگی این موضوع را برداشت می‌کنیم که .۵۵
- ۱) ذهن انسان به صورت طبیعی، از قواعد علم منطق بهره می‌گیرد.
  - ۲) دانش منطق دارای جنبه کاربردی در کنار جنبه نظری است.
  - ۳) دانش منطق همچون ابزاری است که در خدمت سایر علوم قرار می‌گیرد.
  - ۴) منطق تنها چهارچوب‌های ذهنی انسان را سامان می‌دهد و محتواهی ذهن را از سایر دانش‌ها می‌گیرد.
- علت شیاهت دانش منطق به دانش پژوهشکی این است که .۵۶
- ۱) در مقابل مشکلات به ما هشدار می‌دهد.
  - ۲) علمی کاربردی است که تبحر در آن نیاز به تمرين و ممارست دارد.
  - ۳) ابزاری در خدمت سایر علوم است.

تصویر و تصدیق

- داخل ۹۳**
- وقتی با واقعیت مفهوم سروکار پیدا می‌کنیم، پای یک .۵۷
- ۱) تصدیق - در آن نوعی قضابت وجود دارد.
  - ۲) تصویر - امکان وجود یا عدم وجود، دارد.
  - ۳) تصدیق - به معنای «جمله» در دستور زبان است.
  - ۴) تصویر - درباره هستی آن سؤال شده است.
- خارج ۹۱**
- سخن از واقعیت یا عدم واقعیت یک مفهوم، با استفاده از .۵۸
- ۱) تصدیق - استدلال - هستی   ۲) تصویر - تصدیق - هستی   ۳) تصویر - تعریف - چیستی   ۴) تصدیق - تعریف - چیستی
- دانش بشری براساس نسبت دادن اوصاف به دو حیطه کلی و تقسیم می‌شود و کاربرد علم منطق می‌باشد. .۵۹
- ۱) تصویر - تصدیق - کشف و ایجاد قواعد ذهن
  - ۲) تعریف - استدلال - پدید آوردن قواعد ذهن
  - ۳) تصویر - تصدیق - تشخیص سریعتر و دقیق‌تر خطاهای ذهن   ۴) تعریف - استدلال - کشف اشتباهات ذهن
- کدام گزینه به بیان تفاوت تصدیق و تصویر می‌پردازد؟ .۶۰
- ۱) تصویر، شامل یک کلمه است و تصدیق از بیشتر از یک کلمه تشکیل شده است.
  - ۲) تصدیق، برخلاف تصویر، مصدق خارجی دارد.
  - ۳) در تصویر، برخلاف تصدیق نسبت وجود دارد.
  - ۴) در تصدیق، حکم و قضاؤت وجود دارد و تصویر درک ذهنی ما است.
- کدام عبارت نادرست است؟ .۶۱
- ۱) در تصدیقات اوصافی را به چیزی نسبت داده یا از آن سلب می‌کنیم.
  - ۲) مواردی مانند «سیمرغ پرنده‌ای افسانه‌ای» و «درخت بزرگ خانه مادر بزرگ» تصویر هستند.
  - ۳) به کمک استدلال از تصویرهای معلوم به کشف تصویرهای مجھول دست می‌یابیم.
  - ۴) دانش بشری به دو حیطه کلی تصویر و تصدیق تقسیم‌بندی شده است.
- هر تصدیق معلوم** .۶۲
- ۱) قبلًا حتماً مجھول بوده است.
  - ۲) به وسیله استدلال معلوم شده است.
  - ۳) از چند تصویر معلوم تشکیل شده است.
  - ۴) حتماً صحیح و درست است.

کدام گزینه در ارتباط با تصدیق درست است؟ .۶۳

۱) دارای حکم و قضاوت است.

۲) در پاسخ به چیستی‌ها می‌آید.

۳) جمله‌ای است که همواره مطابق با واقعیت بیرونی است.

۴) صرفاً در بی حمل صفتی بر موضوعی خاص است.

به ترتیب در تصویر و تصدیق با چه چیزی سروکار داریم؟ .۶۴

۱) معنا - حکم

۲) وجود - لفظ

۳) معنا - لفظ

ب) مترادف «مفهوم» است.

د) در آن خبری داده نمی‌شود.

۱) ب، ب. الف

۲) د، ب

۳) نوشتن نمایش‌نامه - لطفاً پنجره را بیندید.

۴) شراب حرام است - دانش بشری به دو حیطه کلی تقسیم می‌شود.

۱) مثلث قائم‌الزاویه - شاید این جمله درست باشد

۲) مثلث - آب در ${}^{\circ}8$ به جوش می‌رسد

۳) پیشه‌ها در فصل زمستان می‌میرند - مولود کعبه

۴) عقل سالم در بدن سالم - درست را بخوان

هر یک از موارد زیر به کدام یک از حیطه‌های کلی دانش بشری تعلق دارد؟ .۶۵

«بابا بادر در هوای آب جوش - زهر اقدالند است - بازیکن شماره ۶ تیم پریسپولیس - تصویریکی از حیطه‌های کلی دانش بشری است - اخبار ساعت ۹ صبح»

۱) تصویر - تصویر - تصدیق - تصدیق - تصدیق - تصویر

۲) تصویر - تصویر - تصدیق - تصویر - تصدیق - تصدیق

کدام یک از موارد زیر، به ترتیب، تصویر و تصدیق می‌باشد؟ .۶۶

۱) بلیط الکترونیکی - شاید این جمعه باید، شاید

۲) حرف‌های غیرمنطقی - عاقبت گرگ زاده گرگ می‌شود

۳) عاقبت گرگ زاده گرگ می‌شود - محدوده طرح ترافیک

تمامی موارد کدام گزینه تصویر هستند؟ .۶۷

۱) آب در چه دمایی به جوش می‌آید؟ - کتاب داستان کودک و نوجوان - کلاع سیاه

۲) بلندترین کوه در ایران - روز خوب - کتاب دوست‌داشتنی امیر گم شد.

۳) چراغ - چرا به مدرسه نیامدی؟ - زیبا بودن طاووس بدیهی است.

۴) امیر دوست محمد - دیو تک چشم - بزکوهی زیبا و تیزیا

در مورد جمله «در صحن چمن روی دل افروز خوش است» چه می‌توان گفت؟ .۶۸

۱) صفتی به چیزی نسبت داده شده است.

۲) یکی از بخش‌های اصلی علم منطق است.

۳) در آن هیچ تصویری به کار نرفته است.

کدام مورد یک «تصویر» است؟ .۶۹

۱) منطق برای فهم فلسفه است.

۲) وظیفه منطق جلوگیری از خطای ذهن است.

کدام گزینه بیانگر یک «تصدیق» است؟ .۷۰

۱) اضلاع مساوی یک لوزی

۲) پندهای شیرین پدریزگم

۳) هواهای امروز بهاری شده

در کدام گزینه به ترتیب «تصویر - تصدیق - تصویر» آمده است؟ .۷۱

۱) آیا تو برادر منی - طلوع خورشید زیبا - شیرین بیان

۲) گنبد آسمان - سبحان الله - رذایل اخلاقی

۳) هما پرنده‌ای افسانه‌ای - دانا نواتان است - منظور دیگری داشتم.

۴) عقاید مسیحیت قرون وسطی - زبان عاقل در بند اوست - رحم کنی رحم می‌شوی

کدام یک از گزینه‌های زیر تصویر است؟ .۷۲

۱) مردی که طبقه بالازندگی می‌کند.

۲) جان را چه خوشی باشد بی صحبت جانانه؟!

کدام گزینه تصدیق است؟ .۷۳

۱) چون آب به جویبار و چون باد به دشت

۲) زان پیش که کوزه‌ها کنند از گل ما

- ۲) هر آن کس که دندان دهد نان دهد.
۴) هر که بامش بیش بر فرش بیش تر.

- ۲) زوایای مساوی یک مثلث
۴) ورزشی که دیروز انجام دادم.

- ۲) به روز نبرد آن پل ارجمند
۴) بهرام که گور می گرفتی همه عمر

در کدام گزینه هر دو مورد مربوط به یک حیطه از دانش بشری **نیستند**؟

- ۲) جامعه پیشرفتی - بهترین معلم مدرسه

- ۴) یاران را چه شد - می روم

کدام گزینه در ارتباط با «بهترین و درسخوان ترین دانش آموز مدرسه هاست» درست است؟

- ۲) دو تصدیق است و هر تصدیق متشکل از دو تصور

- ۴) جمله ای است که در آن حکم و قضاؤت وجود دارد.

کدام یک از گزینه های زیر بیانگر تصدیق است؟

- ۱) بخور تا توانی به بازوی خویش ۲) درد او دریغای بازیجه ایام ۳) ای کاش آدمها بدانند ۴) تو از دیرباز فعال هستی

کدام گزینه یک تصدیق **نیست**؟

- ۲) گر من آلوده دامنم چه عجب

- ۴) نهان کی ماند آن رازی کزو سازند محفلها

۱) گفتم ای سلطان خوبان رحم کن براین غریب

۳) بی خیالش مباد منظر چشم

تعریف و استدلال

کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) کاربرد منطق برای دانش های مختلف مانند کاربرد آجر برای بتاس است.

- ۲) «خوشحالم» یک تصور نیست و تصدیق به شمار می آید.

- ۳) کسی که از ماهیت «استارتاب» اطلاعی ندارد از استدلال بهره می برد.

- ۴) فقط در صورتی که مغالطه، عمدی نباشد سفسطه محسوب می شود.

کدام عبارت درست است؟

- ۱) در تعریف، به کمک تصویرات مجهول به تصور معلوم دست می یابیم.

- ۲) استفاده از منطق، در همه علوم و فعالیت های ذهنی بشر گریزناپذیر است.

- ۳) برخی از دانش های مانند ریاضیات، ابزار منطق اند و به دقت ذهنی کمک می کنند.

- ۴) در تصور ما از یک درخت واقعی، یکی از ویژگی های مفهوم، «وجود داشتن» است.

هر استدلال درستی از **تشکیل می شود و اصلی ترین حیطه کاربرد علم منطق** می باشد.

۱) تصدیق های معلوم - ارزیابی و فهم اندیشه های قلسی

- ۲) تصدیق های مجهول - بهبود روش تعلیم و تعلم و کاهش و پیش گیری از خطأ در آنها

- ۳) تصدیق های معلوم - استدلال آوری و تعریف کردن صحیح در تمام عرصه های اندیشه

- ۴) تصدیق های مجهول - فهم استدلال های آگهی های تجاری و استفاده بهتر از معلومات ریاضی

آن گاه که قضایای معلوم، یا ور مددسان انسان به کشف مجهول قرار گیرد، و آن گاه که تصویرات معلوم، وسیله فهم تصور مجهول، به ترتیب

کدام امر تحقق پیدا می کند؟

- ۱) تصرف ذهن در معلومات تصدیقی (استدلال) - تصرف ذهن در معلومات تصوری (تعریف)

- ۲) تصرف ذهن در معلومات تصدیقی (استدلال) - تصرف ذهن در معلومات تصوری (استدلال)

- ۳) وسیله قرار دادن تصویرات معلوم (تعریف) - وسیله قرار دادن تصدیقات معلوم (استدلال)

- ۴) وسیله قرار دادن تصویرات معلوم (استدلال) - وسیله قرار دادن تصدیقات معلوم (تعریف)

هنگامی که می خواهیم به چیستی یک تصویر پی ببریم از ..... استفاده می کنیم و کدام گزینه در مورد تصدیق **نادرست** است؟ .۸۸

- ۱) تعریف - در حکم و قضاؤت وجود دارد.
- ۲) استدلال - گاهی در تصدیقات اوصافی را از چیزی سلب می کنیم.
- ۳) تعریف - در تصدیقات تنها اوصافی را به چیزی نسبت می دهیم.
- ۴) استدلال - می توان در تصدیقات اوصافی را به چیزی نسبت بدھیم.

تصویر مجہول را باید از ..... و تصدیق مجہول را باید از ..... به دست آورد. .۸۹

- ۱) تصدیق های مجہول - تصویرات مجہول
- ۲) تصویرات مجہول - تصویرات مجہول
- ۳) تصویرات معلوم - تصویرات معلوم
- ۴) تصویرات معلوم - تصویرات معلوم

منطق با روش های جلوگیری و مواجهه با النوع مغالطات را بیان می دارد و آن چه سبب اشتباه ما در استدلال می شود می باشد. .۹۰

- ۱) بیان قوانین حاکم بر ذهن - به کارگیری نادرست تصویرات مجہول
- ۲) ارتقاء سطح تفکر و آموزش - به کارگیری نادرست تصویرات مجہول
- ۳) ارتقاء سطح تفکر و آموزش - به کارگیری نادرست تصویرات معلوم
- ۴) بیان قوانین حاکم بر ذهن - به کارگیری نادرست تصویرات معلوم

کدام گزینه نادرست است؟ .۹۱

- ۱) در تعریف مفاهیم، همواره تصویرات مجہول برای ما روشن می شوند.
- ۲) علم منطق، دانشی کاربردی است که آموختن آن باید به صورت علمی باشد.
- ۳) معلوم ساختن یک قضیه مجہول به کمک قضایای دیگر، استدلال نامیده می شود.
- ۴) امروزه با فراغیر شدن رسانه ها بیش از پیش نیازمند علم منطق هستیم.

تعریف چیست؟ .۹۲

- ۱) روشن کردن تصویرات معلوم به وسیله تصویرات مجہول
- ۲) حرکت از مفاهیم معلوم به سمت مفاهیم مجہولات
- ۳) آشنایی با تصویرات مجہول به وسیله تصدیقات معلوم
- ۴) شناخت تصدیق های معلوم از راه تصویرات معلوم

کدام گزینه صحیح نیست؟ .۹۳

- ۱) هرگاه بخواهیم از تعریف استفاده کنیم با مفاهیم معلوم و مجہول سروکار داریم.
- ۲) منطق با آموزش شیوه درست اندیشیدن در بی جلوگیری از خطاهای اندیشه است.
- ۳) هر تصور معلوم یا مجہولی منحصرآ یک تعریف محسوب می شود.
- ۴) لازمه ورود به مبحث تعریف و استدلال آشنایی با الفاظ و قضایا است.

زمانی که می گوییم هدف منطق این است که به ما شیوه درست اندیشیدن را بیاموزد، منظور از «درست اندیشیدن» در واقع است. .۹۴

- آزمون کاج**
- ۱) درست فکر کردن - درست استدلال کردن
  - ۲) درست فکر کردن - درست تعريف کردن
  - ۳) درست تعريف کردن - درست استدلال کردن
  - ۴) رسیدن به تصدیق - وصول به تصور درست
- هر استدلال صحیحی از ..... تشکیل می شود و مهمترین حیطه کاربرد علم منطق در ..... می باشد. .۹۵

- ۱) تصدیق های معلوم - استدلال آوری و تعريف کردن صحیح
- ۲) تصدیق های مجہول - جلوگیری از خطاهای اندیشه
- ۳) تصدیق های معلوم - بهبود روش تعلیم و تعلم و ارزیابی اندیشه های فلسفی
- ۴) تصدیق های مجہول - فناوری هوشمند و استفاده بیشتر از معلومات ریاضی

کدام گزینه در مورد استدلال، صحیح می باشد؟ .۹۶

- ۱) در خصوص ارتباط یک قضیه با قضیه ای دیگر سخن می گوید.
- ۲) در آن با واقعیت داشتن با عدم واقعیت یک مفهوم سروکار داریم.
- ۳) در آن به وسیله تصدیق های معلوم، تصدیق مجہول کشف می شود.
- ۴) در آن روش صحیح استدلال کردن و جلوگیری از اشتباه بیان می شود.

نتیجه هر استدلالی یک ..... و مقدمات آن ..... هست. .۹۷

- ۱) تصدیق معلوم - تصور معلوم
- ۲) تصدیق معلوم - تصدیق معلوم
- ۳) تصدیق مجہول - تصدیق معلوم
- ۴) تصدیق مجہول - تصور معلوم

مفهوم تعريف باید ..... روش باشد و ..... مصادیق مفهوم را دربرگیرد تا تعريف درست باشد. .۹۸

- ۱) به طور کلی - همه
- ۲) به طور کلی - بخشی از ..... برای مخاطب - بخشی از ..... برای مخاطب - همه
- ۳) برای مخاطب - بخشی از ..... برای مخاطب - همه

مباحث علم منطق هستند که در آن‌ها

- ۱) تصور و تصدیق - روش صحیح اندیشیدن آموزش داده می‌شود.
- ۲) تعریف و استدلال - حتماً از مفاهیم و جملات مجھول استفاده می‌شود.
- ۳) تصور و تصدیق - حتماً از مفاهیم و جملات مجھول استفاده می‌شود.
- ۴) تعریف و استدلال - روش صحیح اندیشیدن آموزش داده می‌شود.

تکریب به معنای منطقی آن یعنی .

۱۰۰

۲) دقت در اندوخته‌های ذهنی

- ۱) حرکت ذهن از معلومات به مجھولات
- ۲) اشتغال ذهن به دانسته‌ها

در تاریخ فلسفه، گروهی از فلاسفه معتقدند که همه شناخت‌های انسان پس از ادراک جهان پیرامون به وجود می‌آید و ذهن انسان در هنگام تولد خالی از شناخت است و مانند لوح سفید به مرور با تجربه جهان پر می‌شود، اگر نظر این فلاسفه را بپذیریم،

۱۰۱

۱) تکریب به معنای منطقی آن غیرممکن خواهد بود.

- ۲) تکریب به معنای منطقی آن بعد از تجربه جهان پیرامون ممکن است.
- ۳) پیش از تجربه جهان پیرامون می‌توان درباره جهان اندیشید.

۴) هم پیش از تجربه و هم پس از تجربه می‌توان از تکریب برای معلوم کردن مجھولات استفاده کرد.

۱۰۲

لازمه ورود به مبحث تعریف و استدلال به ترتیب آشنایی با و است.

- ۱) تصور - الفاظ
- ۲) الفاظ - قضایا
- ۳) قضایا - مفاهیم
- ۴) تصدیق - قضایا

برای پاسخ به چیستی مفاهیم

۱۰۳

۲) معنای مفهوم را بیان می‌کنیم.

- ۱) از تصدیقات بهره می‌گیریم.
- ۲) از همه دانش‌های خود بهره می‌گیریم.

۳) به ترتیب بخش‌های اصلی منطق و حیطه‌های کلی دانش پژوهی کدام‌اند؟

۱۰۴

۲) تصور و تعریف - تصدیق و استدلال

- ۱) تصور و تعریف - تصدیق و استدلال
- ۲) تعریف و استدلال - تصور و تصدیق

۴) تصدیق و استدلال - تصور و تعریف

۱۰۵

تقسیم علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال، معلول چیست؟

- ۱) معلوم کردن تصورات و تصدیقات های مجھول از طریق تعریف و استدلال

۲) تقسیم شدن دانش پژوهی به دو بخش تعریف و استدلال

- ۳) منطق، علم آموزش روش صحیح اندیشیدن است.

۴) رسالت علم منطق جلوگیری از مغالطات است.

۱۰۶

کدام گزینه، می‌تواند دلیل تقسیم شدن منطق به دو بخش «تعریف» و «استدلال» باشد؟

- ۱) استفاده از تصویرات معلوم برای کشف تصدیق مجھول
- ۲) خطا اندیشه در دو حوزه تعریف و استدلال روی می‌دهد.

۱۰۷

۳) وجود حکم و قضاوت در تصدیق و عدم آن در تصور وقتی یک مفهوم را تعریف می‌کنیم، آن مفهوم باید برای

- ۴) ما و مخاطب، معلوم
- ۱) مخاطب، مجھول

۱۰۸

کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟

- ۱) استدلال آوری و تعریف کردن صحیح، اموری هستند که تنها در محیط تحصیلی با آن‌ها سروکار داریم.

۲) مواردی مانند «سیمرغ پرندۀ افسانه‌ای» و «درختان در روز اکسپیزن تولید می‌کنند» تصدیق می‌باشند.

۳) تمامی آگهی‌های تجاری نوعی تعریف هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که فلان کالا را بخرید.

۴) امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات، بیش از پیش نیازمند علم منطق هستیم تا شبوهای جلوگیری از خطای اندیشه را بیاموزیم.

۱۰۹

کدام گزینه شامل یک تعریف است؟

- ۱) منظومه شمسی به دور خورشید می‌گردد.

۲) اکر آفتاب برآید تاریکی نماند.

۱۱۰

کدام گزینه بیانگر تعریف **نمی‌باشد**؟

- ۱) علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است منطق نام دارد.

۲) اقتصاد تخصیص منابع محدود به نیازهای نامحدود است.

۳) چراغ راهنمایی، چراغی است که هدایتگر عابران پیاده و حاملان وسایل نقلیه در معابر است.

۱۱۱

۴) از آن جایی که منطق از ذهن انسان سرچشمه می‌گیرد باید گفت منطق دانان کاشفان علم منطقند نه مبدع آن.

اگر کسی بپرسد: «کنکور چیست؟» و «چرا برای موفقیت در کنکور مطالعه و برنامه ریزی لازم است؟» به ترتیب، برای پاسخ دادن به این سوال‌ها از چه چیزی استفاده می‌کنیم؟

آزمون کاج

- ۲) تصویرات معلوم خود - تصدیقات معلوم او
- ۴) تصویرات معلوم او - تصدیقات معلوم خود
- ۳) تصدیقات معلوم خود - تصویرات معلوم خود
- ۱) برای او استدلال می‌کنیم.
- ۲) به کمک تصدیقات معلوم، زوایای مجھول آن را روشن می‌کنیم.
- ۴) با عمل تعریف کردن ذهن او را آگاه می‌کنیم.

کدام گزینه، حاوی یک «تعریف» نیست؟

- ۱) نظریه، مجموعه‌ای از قوانین علمی منسجم محسوب می‌شود.
- ۲) توصیف، بیان دقیق و روشن مفهوم مورد نظر و بیزگی‌های آن است.
- ۳) در تبیین، په بیان چاره‌ی یک پدیده پرداخته می‌شود.
- ۴) روش‌های علمی، عینی و قابل تکرار هستند پس قابلیت تسری به سایرین را دارند.

هر یک از موارد زیر، به ترتیب، جزو کدام بخش از علم منطق می‌باشد؟

الف) قابل اطمینان نبودن تمثیل، به دلیل نتایج نادرستی که به بار می‌آورد.

ب) زبان، وسیله ارتباط با جهان خارج است.

ج) جملات خبری جملاتی هستند که قابلیت صدق و کذب دارند.

د) از عینکی بودن فرد به ضعیف بودن چشم‌های وی پی بردن

- ۲) تعریف - استدلال - تعریف - استدلال
- ۴) استدلال - تعریف - استدلال - تعریف

کدام عبارت می‌تواند به عنوان مقدمه یک استدلال به کار گرفته شود؟

- ۱) منحی بودن دایره
- ۲) دایره منحی است
- ۳) اختلاف شیر با شیر
- ۴) اسطوره بودن رستم

یک قدم تا هدایت

با توجه به حکایت زیر، کدام گزینه درست است؟

«استادی منطق را به شاگردان خود تعلیم داد و از ایشان خواست تا به بازار شهر بروند و بینند که مردم تا چه اندازه با منطق آشنا هستند و آیا از آن استفاده می‌کنند؟ شاگردان پس از بازگشت گفتند: هیچ کس در بازار منطق نمی‌دانست، زیرا کسی حتی یک اصطلاح منطقی نیز در بازار به کار نمی‌برد. استاد گفت، پس منطق را به خوبی نیاموخته‌اید!»

۱) اگر منطق دانان قواعد ذهن را کشف نکنند، انسان نمی‌تواند منطقی رفتار کند.

۲) انسان به صورت طبیعی در بعضی مواقع براساس قواعدی می‌اندیشد؛ پس منطق دانان باید قواعد ذهن را طراحی کنند تا انسان همیشه منطقی رفتار کند.

۳) منطق علمی است کاربردی که تبحر در آن به تمرين و ممارست نیاز دارد.

۴) ذهن انسان بدون دانستن قواعد منطق، از قواعد ذهنی استفاده و آنها را در زندگی به کار می‌برد.

کدام معرفتی از اطريق دو تصدیق معلوم امکان پذیر است، هر تصدیق حداقل از تصویر تشکیل شده است.

- ۱) حداقل - دو
- ۲) حداقل - سه
- ۳) حداقل - سه
- ۴) حداقل - دو

کدام گزینه در خصوص قواعد حاکم بر ذهن آدمی صحیح می‌باشد؟

۱) اکتسابی هستند.

۲) منطق دانان لزوماً آنها را رعایت می‌کنند.

۳) اثبات شدنی و انکارشدنی هستند.

کدام مورد در حیطه کاربرد منطق نیست؟

۱) منطق یکی از ابزارهای ویژه فلسفه بوده است.

۲) منطق یکی از شاخه‌های مهم رشته ریاضی به شمار می‌آید.

۳) بخش مهمی از مطالعات فلسفی به مباحث منطقی اختصاص دارد.

۴) در دانش‌های حقوق و روان‌شناسی و علوم اجتماعی کاربرد وسیعی دارد.

کدام گزینه از دلایلی که ما به خاطر آن در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم نمی‌تواند باشد؟

۱) استفاده از انواع استدلال و تعریف در سخنان روزانه

۲) سرازیری حجم انبوهی از اطلاعات توسط رسانه‌های فرآیند

۳) ارزیابی و فهم اندیشه‌های فلسفی رایج در هر زمان

- ب) چه علت ما در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم؟**
- ۱) به منظور مقاعده کردن افراد در مباحثات
  - ۲) به منظور دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن
  - ۳) به منظور متقاعد کردن افراد در مباحثات
- رابطه علم منطق با دیگر علوم مانند می‌باشد و**
- ۱) موتور ماشین و خود ماشین - سیمیرخ
  - ۲) سیستم حرارتی ماشین - سیستم
  - ۳) سیستم کنترلی ماشین - انسانیت
- فقط از طریق علم منطق می‌توانیم**
- ۱) مبنای علمی مورد تیاز علم دیگر را به دست آوریم.
  - ۲) با سرعت و دقیق بیشتری متوجه خطاهای ذهن خود شویم.
  - ۳) از قوانین طبیعی حاکم بر ذهن انسان استفاده کنیم.
  - ۴) مغالطات افراد را بفهمیم و گفتاری عاری از مغلطه داشته باشیم.
- مقصود اصلی ارسپو از این که «انسان حیوان ناطق است» چیست؟**
- ۱) انسان با استفاده از قوه نطق و زبان خود، استدلال می‌کند.
  - ۲) انسان در هنگام استدلال به نحوی با خود نطق می‌کند.
  - ۳) بدون سخن گفتن، شناخت جهان پیرامون برای انسان ممکن نیست.
  - ۴) تعقل و تفکر آدمی در سخن گفتن او نمود پیدا می‌کند.
- وازگان کدام گزینه جاهای خالی را به درستی پرمی‌کند؟**
- ۱) آن جا که تو خفته‌ای
  - ۲) غیرطبیعی - پیشگیری - نمی‌توان
  - ۳) که وعظ بی‌عملان واجب است نشینید
- هدف اصلی سنجش در علم منطق چیست؟**
- ۱) تأکید بر شیوه درست استفاده از ذهن
  - ۲) افزایش دقیق در تشخیص خطاهای ذهن
  - ۳) ارزیابی منطق از جایت مقدار و کمیت
- موارد مرتبط با عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟**
- ۱) الف) این ویژگی علم منطق علت تشبیه آن به ترازوی اندیشه است.
  - ۲) ب) منطق دانان از این طریق راه جلوگیری از مغالطات را نشان داده‌اند.
- ۱) کاربردی بودن، بررسی انواع خطاهای ذهن
  - ۲) کاربردی بودن، احصاء و شمارش خطاهای ذهن
  - ۳) ارزیابی بودن، بررسی انواع خطاهای ذهن
- رابطه بین دو مفهوم علم و تصور، بین دو مفهوم کدام گزینه برقرار است؟**
- ۱) تعریف و استدلال
  - ۲) علم منطق و تعریف
  - ۳) تصور و تعریف
- نمودار و محتوای کدام گزینه به یک تعریف اشاره دارد؟**
- ۱) آسمان چیست؟ آسمان همان ستارگان است.
  - ۲) چرا بزرگ ترین سیاره منظومه شمسی زرد است؟ به دلیل وجود برخی گازها در سطح آن
- تصویر مجھول**
- مجموعه تصورات معلوم**
- تصویر مجھول**
- مجموعه تصورات معلوم**
- د) دکتر کیست؟ کسی که مدرک PhD دارد.**
- تصویر مجھول**
- تصدیق معلوم**
- ۴) آیا پلیس ایران از مرسدس بنز به عنوان خودروی سازمانی استفاده می‌کند؟ بله**
- تصویر مجھول**
- تصدیق معلوم**
- کدام گزینه به نحوی به یک تعریف اشاره دارد؟**
- ۱) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی
  - ۲) دل دار که گفتا به توام دل نگران است / گو می‌رسم اینک به سلامت نگران باش
  - ۳) فغان کاین لولیان شوخ شیرین کار شهرآشوب / چنان بردنده صیر از دل که ترکان خوان یغما را
  - ۴) فقط به فکر خودت باش، ای دل عاشق / که خودشناسی تو جز خداشناسی نیست

۱۳۴.

قراردادن واژه «چرا» در ابتدای کدام گزینه عبارت معناداری می‌سازد؟

- ۱) گر رود دیده و عقل و خرد و جان
۲) نگاه عمیقی که او به زندگی داشت
۳) شیشه نزدیکتر از سنگ ندارد خوبیشی
۴) تا زنگ تلفن سارا را از خواب بیدار کند

آزمون کاج

دبیراهه «منطق و مغالطه» نمی‌توان گفت:

- ۱) ممکن است کسی که در یک استدلال پیچیده دچار مغالطه نمی‌شود، اصلاً از علم منطق آگاهی نداشته باشد.
۲) وقتی کسی سفسطه می‌کند، یعنی با منطق بلد نیست یا بلد است و از آن استفاده نمی‌کند.
۳) در زندگی روزمره، مغالطه‌های زیادی اتفاق می‌افتد که لزوماً عمدی نیستند.
۴) ما در منطق با قواعدی آشنا می‌شویم که ذهن به طور طبیعی این قواعد را رعایت می‌کند.

کدام گزینه در خصوص خطای اندیشه صحیح نمی‌باشد؟

- ۱) محتوای بی‌شمار و صورت محدود دارد.
۲) رخ دادن آن‌ها در روند تفکر طبیعی نیست.
۳) هم در تعریف و هم در استدلال رخ می‌دهد.
۴) می‌توانند به صورت عمدی یا غیرعمدی مطرح شوند.

آزمون کاج

کدام گزینه درباره عبارت «کسی که خواهان خداوند است» درست است؟

- ۱) هیچ حکمی را بیان نکرده است.
۲) یک تصدیق و پنج تصور دارد.
۳) تصدیقی شامل چهار تصویر است.
۴) یک جمله است، ولی تصدیق نیست.

کدام یک از گزینه‌های زیر نمی‌تواند مورد قضاوت قرار گیرد؟

- ۱) نیست در دیده ما منزلتی دنیا را
۲) بر دل تنگ به خروار بگیریم ز غمتم
۳) بگشای خدایا که گشاپنده توپی
۴) جانم از تنگی این دل به لب آمد بی‌تو

در مورد جمله «در صحن چمن روی دل افروز خوش است» چه می‌توان گفت؟

- ۱) صفتی به چیزی نسبت داده شده است.
۲) یکی از بخش‌های اصلی علم منطق است.
۳) به واقعیت داشتن یا نداشتن آن کاری نداریم.

در همه گزینه‌ها به جز گزینه حکم و قضاوت وجود دارد.

- ۱) این دسته که برگردن او می‌بینی - بر آستان تو مشکل توان رسید آری
۲) گرچه دوریم از بساط قرب همت دور نیست - ای خاک اگر سینه تو بشکافند
۳) این سبزه که امروز تماشگاه ماست - آن قصر که جمشید در او جام گرفت
۴) تیری که زدی بر دلم از غمze خطرا رفت - جان ما سوخت بپرسید که جانانه کیست

آزمون کاج

دو حیطه اصلی منطق تعریف و استدلال است، چون

- ۱) بدون تصور و تصدیق نمی‌توان تعریف و استدلال کرد.
۲) در تمام زندگی روزمره چاره‌ای جز استفاده از آن‌ها نداریم.
۳) در تعریف و استدلال از اقسام معلومات استفاده می‌شود.

آزمون کاج

کدام گزینه درباره معلوم و مجھول بودن اجزای استدلال زیر درست است؟

«معلم در کلاس است، چون در خانه نیست.»

- ۱) جزء اول مجھول و جزء دوم معلوم است.
۲) جزء دوم مجھول و جزء اول معلوم است.
۳) هر دو جزء بعد از استدلال معلوم‌اند.
۴) هر دو جزء قبل از استدلال مجھول‌اند.

آزمون کاج

کدام گزینه با «تعریف» معلوم می‌شود؟

- ۱) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن
۲) تو را من زهر شیرین خوانم ای عشق
۳) آن یارکزو گشت سردار بلند

برای مشخص کردن کدام یک از عبارت‌های زیر نیاز به تعریف است؟

- ۱) زردی آسمان در لحظه غروب خورشید در سواحل شمال ایران
۲) تیازمند علمی هستیم که ما را از هرگونه بیماری جسمی و روحی مصون نگه دارد.
۳) انتشارات بین‌المللی گاج، برترین انتشارات در زمینه چاپ کتب کمک آموزشی می‌باشد.
۴) دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۳ تأسیس شد و اکنون نماد آموزش عالی کشور می‌باشد.

پیش شرط آشنایی با استدلال آشنایی با ایست و آن‌چه منطق را از پژوهشکی جدا می‌کند است.

- ۱) مفاهیم و الفاظ - آموزش روش جلوگیری از خطا
۲) مفاهیم و الفاظ - آموزش روش درست کار
۳) قضیه - آموزش روش جلوگیری از خطا

۱۴۴.

تایید منطق بر است تا از این طریق قادر به که باشیم.

(۱) تعریف و استدلال - چلوجیری از خطاهای ذهن - بی شمارند

(۲) آموزش شیوهٔ صحیح اندیشیدن - تشخیص خطای ذهن - بی شمارند

(۳) پدید آمدن بنای فکری مستحکم - کشف خطاهای ذهن - بی شمارند

(۴) آموزش شیوهٔ درست اندیشیدن - فهم دقیق مسائل فلسفی - قابل شمارش‌اند

کدام گزینه موارد صحیح و غلط را به ترتیب مشخص کرده است؟

(۱) ممکن نیست قواعد ذهن دچار اشتباه شود.

(۲) تبعیر در منطق نیازمند تمرین و ممارست است.

(۳) صحیح - غلط - صحیح - صحیح - غلط

(۴) صحیح - غلط - غلط - صحیح

کدام گزینه تعابیر کامل تری از منطق و مفالطات است؟

(۱) علم منطق به شناخت مغالطات می‌پردازد تا راه پیشگیری از مغالطات را بیان کند.

(۲) پیشگیری از مغالطات از طریق بیان قوانین حاکم بر ذهن صورت می‌گیرد.

(۳) مغالطات همان بیماری‌های تفکر هستند که تعداد دقیق آن‌ها مشخص نیست.

(۴) علم منطق بر آموزش شیوهٔ استدلال کردن تأکید دارد.

کدام گزینه تعريف جامعی از تفکر در منطق ارائه می‌دهد؟

(۱) کشف مجھول دارای حکم با کمک جملات کامل

(۲) توضیح و تفسیر درست و واضح قواعد حاکم بر ذهن

کدام گزینه در توضیح هدف و موضوع دانش منطق، به ترتیب مناسب‌تر است؟

(۱) دسته‌بندی دانش‌های انسان - تعریف و استدلال

(۲) چلوجیری از خطای اندیشه - تعریف و استدلال

(۳) آموزش شیوهٔ درست اندیشیدن - معلوم و مجھول

دربارهٔ تصدیق می‌توانیم بگوییم که

(۱) در هر تصدیقی الزاماً چیزی را به چیزی نسبت می‌دهیم.

(۲) هر جملهٔ کاملی یک تصدیق است.

(۳) هر جملهٔ انسانی می‌تواند یک تصدیق باشد.

دربارهٔ تصور می‌توانیم بگوییم که

(۱) همان مفهوم است و ممکن است جزئی باشد و حتماً دارای مصدقاق واقعی است.

(۲) معنای کلمه است که ممکن تبیست دارای مصدقاق فرضی باشد.

(۳) دقیقاً همان تصویری از اشیا است که در ذهن تشکیل می‌شود.

(۴) همان مدلول لفظ است که ممکن است دارای مصاديق خارجی باشد.

در کدام گزینه، به واقعیت داشتن و نداشتن کاری **نداشتم**؟

(۱) بشنو این تی چون شکایت می‌کند

(۲) خرسند همی بودم در دام تو من

کدام گزینه به یک تصدیق اشاره دارد؟

(۱) ساقیا! بده جامی، زان شراب روحانی

(۲) بهر امتحان ای دوست، گر طلب کنی جان را

کدام یک از موارد زیر می‌تواند مقدمهٔ یک استدلال باشد؟

(۱) اگر تو فارغی از حال دوستان بارا

(۲) مگذران روز سلامت به ملامت

ماشین زمان (مرور درس ۱)

کدام گزینه از وظایف منطق دانان است؟

(۱) دسته‌بندی خطاهای ذهن

(۲) ساخت محتوا اندیشه

(۱) اختراع قواعد حاکم بر ذهن

(۲) چلوجیری از خطای اندیشه

۱۵۵. کدام گزینه به شباهت علم منطق با پژوهشی اشاره نکرده است؟

- ۱) هر دو علم ابزاری در خدمت سایر علوم هستند.
 ۲) در هر دو روش‌های پیشگیری از خطأ بیان می‌شود.
 ۳) در هر دو روش‌های درمان خطأها بیان می‌شود.
 ۴) هر دو کارکرد طبیعی اعضا را بررسی می‌کنند.

۱۵۶. کدام گزینه درباره حیطه کاربرد علم منطق درست است؟

- ۱) انسان تنها زمانی که در معرض مغالطه قرار می‌گیرد، به علم منطق نیاز دارد.
 ۲) قواعد علم منطق علاوه بر منطق دانان، توسط سایر مشاغل نیز استفاده می‌شود.
 ۳) با توجه به پیشرفت علوم، منطق در زندگی امروز، کاربرد کمتری نسبت به قبل دارد.
 ۴) دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی در سراسر زندگی به کار می‌رود.

۱۵۷. کدام گزینه درباره قواعد حاکم بر ذهن انسان درست است؟

- ۱) این قواعد به صورت اختیاری توسط انسان‌ها به کار گرفته می‌شود.
 ۲) این قواعد توسط منطق دانان تأسیس و معرفی و طبقه‌بندی می‌شوند.
 ۳) قواعد حاکم بر ذهن انسان همواره دچار خطأ و لغزش‌های معمول می‌شود.
 ۴) قواعد حاکم بر ذهن انسان طبیعی است و از ذات آدمی سرچشمه می‌گیرد.

۱۵۸. کدام گزینه درباره خطای اندیشه درست نیست؟

- ۱) همان مغالطه‌ها هستند که رخ دادن آن‌ها در فرایند تفکر، طبیعی است.
 ۲) مغالطه‌ها تعداد بی شماری دارند که شمارش آن‌ها از وظایف منطق دانان نیست.
 ۳) این خطأهای ذهنی ممکن است به صورت ارادی یا غیرارادی در فرایند تفکر رخ دهد.
 ۴) ممکن است خطای اندیشه برای هر انسانی حتی برترین منطق دانان نیز رخ دهد.

۱۵۹. کدام گزینه جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

- الف) علت تاکید منطق بر آموزش درست اندیشیدن
 است.
 ب) وجه تسمیه منطق به ترازوی اندیشه
 است.

- ۱) جلوگیری دائمی از به دام افتادن در مغالطه - کارکرد مشابه هر دو برای سنجیدن
 ۲) جلوگیری دائمی از به دام افتادن در مغالطه - کارکرد مشابه هردو برای کاربردی بودن
 ۳) تشخیص خطأهای بی‌شمار ذهن - کارکرد مشابه هردو برای کاربردی بودن
 ۴) تشخیص خطأهای بی‌شمار ذهن - کارکرد مشابه هر دو برای سنجیدن

۱۶۰. کدام گزینه به ترتیب تصور و تصدیق بودن عبارات زیر را به درستی مشخص کرده است؟

- امیرمحمد - آزمونی که ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد - با خم موی پریشان گریه کن - قانون مجازات اسلامی تدوین شد - نهایتاً تا فردا آزمون را تحلیل خواهم کرد - چه آزمون سختی!

- ۱) تصور - تصور - تصور - تصدیق - تصدیق - تصور
 ۲) تصور - تصور - تصور - تصدیق - تصدیق - تصور
 ۳) تصور - تصدیق - تصدیق - تصدیق - تصور - تصدیق

۱۶۱. کدام گزینه دارای حکم و قضاؤ است؟

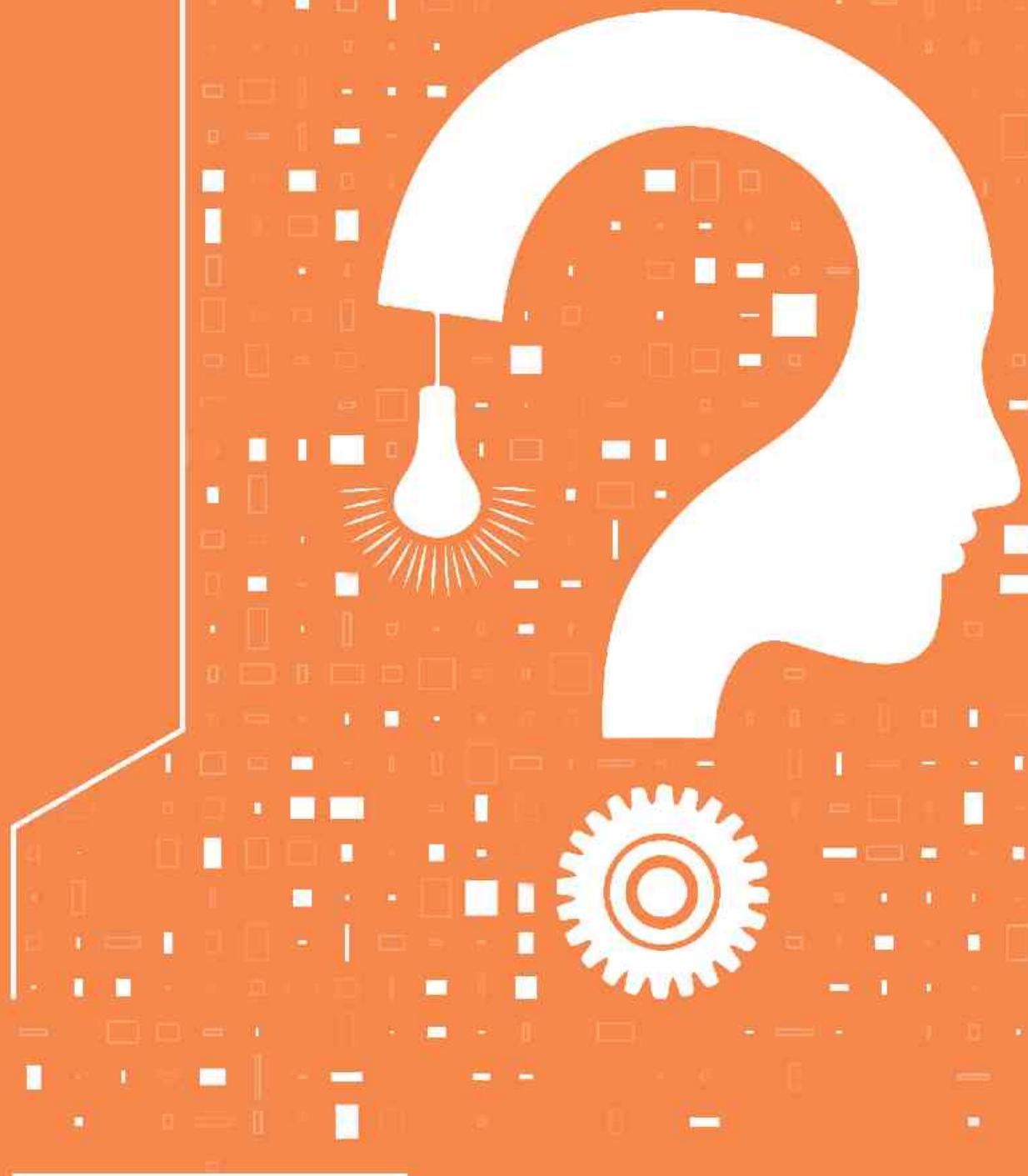
- ۱) بروای گدای مسکین در خانه علی زن
 ۲) دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین
 ۳) به امید آن که شاید برسد به خاک پایت

۱۶۲. کدام گزینه درباره تصور و تصدیق فلسفه درست است؟

- ۱) تصور هندوانه درختی و موز بوته‌ای، تصور نادرستی است.
 ۲) نمی‌توان گفت هر تصدیق، از چند تصور تشکیل شده است.
 ۳) تصور و تصدیق دو بخش اصلی علم منطق هستند.
 ۴) می‌توان گفت لزوماً هر تصدیقی یک جمله کامل است.

۱۶۳. کدام گزینه به تعریف در علم منطق اشاره می‌کند؟

- ۱) تعریف، استدلال معلوم به سوی مجھول است.
 ۲) تعریف، فرایندی از تفکر برای روشن کردن مجھول است.
 ۳) اجزای تعریف همان تصویرهای دارای حکم و قضاؤ هستند.
 ۴) هدف تهایی تعریف، تهیه محتوای صحیح برای سایر علوم است.

منطق و فلسفه

پاسخ‌های تشریحی

درس اول

۱۰

۱ ماجه بخواهیم و چه نخواهیم، موجودی منفکر هستیم (غیر ارادی بودن تفکر) ذهن با اندیشه کردن زنده است. منطق ما را در جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌کند.

۲ نقش دانش منطق بهره‌برداری بهتر از فرایند طبیعی تفکر است.
۳ ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد. منطق‌دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها

۲

۱ ذهن انسان همواره در معرض لغزش فرار دارد، به همین دلیل با به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطاهای ذهن را تشخیص داد.

۲ منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. آموختن منطق مانند آموختن دوچرخه‌سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل‌های نظری فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند.

۳ علم منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود؛ اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنای را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

۴ منطق در وجود آدمی، طبیعی است و انسان بدون دانستن نام این قواعد آن‌ها را در زندگی به کار می‌برد. منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد و صرف دانستن قواعد آن کافی نیست. منطق همچون سیستم کنترلی است و باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود و به عنوان ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌های است نه ماده و محتوا.

۵ به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد باعث می‌شود که سریع‌تر و دقیق‌تر بتوانیم عوامل لغزش و خطاهای ذهن را تشخیص دهیم. این اصلی ترین علت به کارگیری علم منطق می‌باشد.

۶ علم منطق از قواعدی تشکیل شده است که این قواعد توسط پسر کشف شده است، نه طراحی.

بررسی سایر گزینه‌ها

۷

۱ منطق ابزاری است در خدمت سایر علوم؛ یعنی مثل سیستم کنترلی، در مقابل خطاهای هشدار می‌دهد.

۲ هر چند تبحر در منطق فقط با خواندن دستورالعمل‌های نظری ممکن نیست و علاوه بر خواندن، باید آن‌ها را به کار برد و ممارست کرد؛ ولی منطق دستورالعمل‌های نظری نیز دارد.

۳ بادگیری علم منطق مانند دوچرخه‌سواری است و تبحر در آن نیازمند تمرین و ممارست است.

۴ تمام مردم در زندگی روزمره خود از قواعد منطقی استفاده می‌کنند.

۵ تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمار (ناهمدود) است باشیم.

۶ منطق‌دانان به کشف قواعد ذهن می‌پردازند نه به ایجاد یا ابداع آنان.

در مورد کشف = یافتن، پیدا کردن، نشانه دادن، آشنا کردن ← درست

قواعد ذهن ابداع = ساختن، ایجاد کردن، پدید آوردن، طراحی کردن ← غلط (منطق)

۱۰ بروزرسی سایر گزینه‌ها

۱

۱ ذهن انسان همواره در معرض لغزش و خطا می‌باشد و محدود نیست. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) و معمولاً در استدلال‌های پیچیده با تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود (رد گزینه ۲).

۲ ذهن همواره در معرض لغزش است و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود به همین دلیل علم منطق به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد تا بتوان عوامل لغزش و خطاهای ذهن را تشخیص داد.

۳ دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن، مقدمه‌ای برای بررسی و تشخیص انواع خطاهای ذهن است.

۱۱ موارد اول و سوم درست می‌باشند.

۱ مورد دوم؛ علمی که در بی‌جلوگیری از هرگونه خطاهای اندیشه؛ یعنی مغالطه یا سقسطه است منطق نام دارد. که ممکن است عمدی یا غیر عمدی باشد.

۲ مورد چهارم؛ منطق‌دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

۳ منطق‌دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

۴ ذهن انسان به صورت طبیعی (نه طراحی و یا ابداع) کرده‌اند و به صورت منطق‌دانان این قواعد را کشف (نه طراحی و یا ابداع) کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.

۵ ۱ به کار بستن قواعد منطقی در کنار کسب آگاهی از آن‌ها و شناخت مغالطه‌ها می‌تواند سبب دوری از مغالطه‌ها شود. سایر گزینه‌ها صحیح می‌باشد.

۶ ۲ هیچ‌کس خالق و ابداع‌کننده علم منطق نیست و علم منطق از ذهن انسان سرچشمه می‌گیرد و ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد.

۱۲ بروزرسی سایر گزینه‌ها

۱۲

۱ وجه شاهامت میان پرشک و منطق‌دان در این گزینه با یک استدلال منطقی درست مطرح نشده است و صرفاً حاوی یک بیان تمثیلی است.

۲ ذهن انسان به‌طور طبیعی و براساس قواعد منطقی می‌اندیشد و در پسیاری از اوقات نیز دچار خطا نمی‌شود.

۳ ذهن آدمی همواره در معرض خطا و لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار خطا می‌شود. اما این امکان نیز وجود دارد که حتی بدون استفاده از دانش منطق نیز به این لغزش‌ها پی ببرد.

۴ ۱ منطق‌دانان قواعدی را مشخص کرده‌اند که با بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های پیشگیری از مغالطات (که ممکن است عمدی یا غیر عمدی باشند) را بیان می‌کند.

۱۳ بروزرسی سایر موارد

۱۳

۱ ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود.

۲ ذهن انسان به‌طور طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد و منطق‌دانان این قوانین را کشف کرده‌اند (نه تأسیس!).

۳ تمرین و ممارست در به کارگیری علم منطق (در واقع استفاده از شناختی که از خطاهای ذهن به دست آورده‌ایم) موجب تبحر در آموختن منطق می‌شود و این امر صرفاً از طریق یادگیری عوامل خطای ذهن میسر نمی‌شود.

۱ امروزه با فراگیر شدن رسانه ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموختش دهد.

بررسی سایر گزینه ها

۲ آجرها و مواد لازم برای ساختن بنای فکری مستحکم را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

۳ آموختن منطق مانند آموختن دوچرخه سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل های نظری فرد را تبدیل به دوچرخه سواری ماهر نمی کند. پس صرف فراگرفتن منطق باعث جلوگیری از مغالطات نمی شود بلکه باید آن را به صورت عملی به کار گرفت.

۴ انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می اندیشد و منطق باعث شکل گیری اندیشه و فکر نمی شود.

۵ منطق فقط ما را با طرز کار ذهن آشنا می کند و همین آشنایی، ما را در درست اندیشیدن یاری می تمايد و مانع بروز برخی اشتباهات در هنگام تفکر می گردد.

۶ با به کارگیری علم منطق که به دسته بندی و توضیح قواعد ذهن می پردازد، سریع تر و دقیق تر می توان عوامل لغتش و خطای ذهن را تشخیص داد.

بررسی سایر گزینه ها

۷ منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده اند که با به کارگیری آن باعث بدید آمدن بنای فکری مستحکمی می شود ولی این گونه نیست که بدون آن، هرگونه اندیشه ای - هرچند سیستم و غلط - ناممکن باشد.

۸ دسته بندی و توضیح قواعد ذهن علت تشخیص سریع تر و دقیق تر مغالطات است، نه پیشگیری از آن!

۹ ذهن انسان به طور طبیعی براساس قواعدی می اندیشد. منطق دانان این قواعد را کشف (و نه ایجاد!) کرده اند و به صورت علم منطق در اختیار ما گذاشته اند.

۱۰ علم منطق قواعد حاکم بر ذهن انسان را کشف می کند نه ابداع.

تذکر علم منطق جدای از ذهن آدمی نیست و اینباری در خدمت آن است.

۱۱ منطق دانان قواعدی را که باید رعایت کنیم تا دچار مغالطه نشویم را مشخص کرده اند: در واقع منطق دانان به خوبی موفق به انجام این کار شده اند. اما کاری که منطق دانان موفق به انجام کامل آن نشده اند این است که با بررسی و دسته بندی خطاهای ذهن، به طور «کامل» راه های جلوگیری از آن ها را نشان دهند، به این علت که خطاهای ذهن بی شمارند و قابل بررسی کامل نیستند.

۱۲ علم منطق برای تشخیص سریع تر و دقیق تر خطاهای ذهنی، قواعد ذهن را دسته بندی کرده و توضیح داده است.

بررسی سایر گزینه ها

۱۳ برای تشخیص سریع تر و دقیق تر خطاهای ذهنی از مغالطه استفاده نمی شود، چون خطاهای همان مغالطات هستند.

۱۴ فقط دسته بندی قواعد ذهنی موجب تشخیص سریع تر و دقیق تر خطاهای ذهنی نیست، بلکه شرح و توضیح هم لازم است.

۱۵ قواعد ذهن ابداعی نیست، بلکه کشف کردنی است.

۱۶ منطق دانان قواعد و قوانینی را که باید رعایت کنیم تا دچار خطای فکری یا اصطلاحاً مغالطه (سفسطه) نشویم، مشخص کرده اند. رعایت این قوانین موجب می شود هیچ استنتاج غلطی رخ ندهد. (البته با فرض صحیح بودن محتوای مقدمات که در حیطه علم مربوط به خود است).

بررسی سایر گزینه ها

۱۷ هرگز قواعد علم منطق را به کار بیندد، سریع تر و دقیق تر عوامل لفزی و خطای ذهن را تشخیص می دهد، پس الزاماً این طور نیست که فقط منطق دانان این قواعد را به کار بگیرند.

۱۸ منطق دانان کوشیده اند که طرق پیشگیری از انواع مغالطات به وسیله بررسی و دسته بندی انواع خطاهای ذهن را نشان دهند اما به دلیل بی شمار بودن خطاهای ذهن موفق به این کار نشده اند.

۱۹ مغالطات در مقام تشبیه کار منطق دانان به کار پردازشکان شبیه به بیماری های ذهن می شوند اما در واقع بیماری محسوب نمی شوند و منطق دانان تیز از آن جهت که بیماری هستند آن ها را مطالعه نمی کنند بلکه مبارزه منطق دانان با مغالطات در جهت رسیدن به شبیه درست اندیشیدن است.

۲۰ منطق باعث از بین رفتن همه اشتباهات ذهن و فکر نمی شود بلکه با استفاده از منطق، می توان از خطای ذهن کاست.

۲۱ منطق، علمی کاربردی است که تبعیر و مهارت در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد؛ بنابراین این دانش علاوه بر آموزش، نیازمند استفاده و کاربرد است.

۲۲ علم منطق، روش (شیوه) اندیشیدن را نمی آموزد بلکه «روش درست اندیشیدن» را می آموزد.

۲۳ انسان به طور طبیعی قواعد منطق را رعایت می کند و لازم نیست حتماً از علم منطق آگاهی داشته باشد.

۲۴ قواعد راهنمایی و رانندگی طبیعی نیستند.

۲۵ قواعد ذهن مانند آجرهای یک ساختمان نیستند، بلکه این مواد و آجرها از علوم دیگر به دست می آیند.

۲۶ علم منطق باعث تسريع قواعد ذهن نیست.

۲۷ ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می کند و نیازی به دانستن این قواعد برای به کار بردن آن هادر زندگی از سوی انسان وجود ندارد.

۲۸ خطا در حوزه صورت بک استدلال توسط منطق بررسی می شود نه محتوای آن. هم چین فرایند تفکر غیر ارادی اما فرایند ساماندهی آن ارادی اتفاق می افتد.

۲۹ (صفحه ۵ و ۶ کتاب درسی) کسی که منطق نخواهد و یا حتی دشمن علم منطق است نیز به صورت طبیعی و فطری قوانین منطق را رعایت می کند و می تواند بدون اشتباه فکر کند. (صفحه ۳ و ۴ کتاب درسی)

تذکر حکایت صفحه ۵ و ۶ کتاب درسی را به یاد آورید! سپاری از افراد بی آن که آگاه باشند در حال رعایت قواعد منطق هستند. (حتی دشمنان علم منطق نیز درحال استفاده از این علم هستند).

۳۴ منطق در زندگی روزمره انسان‌ها کاربردهای فراوان دارد، از جمله: بحث و گفت‌گوی عادی با دوستان، مطالعه و بررسی کتب فلسفه، مشاهده و بررسی تبلیغات تجاری و... با توجه به این‌که منطق، مواد و محتوای علوم مختلف را در اختیار آن‌ها قرار نمی‌دهد و تنها به قواعد درست اندیشیدن می‌پردازد، بنابراین ایجاد و پیدايش علوم لزوماً به منطق ارتباط ندارد.

۳۵ منطق چارچوب و قالب علوم را مشخص می‌کند و مواد و محتوای دانش‌ها، ارتباطی با منطق ندارد.

۳۶ این‌که ذهن همواره در معرض خطا و لغزش قرار دارد، نیاز مبرم ما را به آموزش منطق افزایش می‌دهد.

۳۷ اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که می‌خواهد مخاطب را به این نتیجه برسانند که فلان کالا را بخرید. که این‌ها نمونه‌هایی هستند که برای بررسی درستی و نادرستی آن‌ها به منطق نیازمندیم.

۳۸ ما در سراسر زندگی خود، به دانستن منطق نیازمندیم؛ زیرا مخواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم بگیریم.

۳۹ خطاهای ذهن بی‌شمارند و دارای تعداد و انواع مشخصی نیستند و یا حداقل ما قادر به مشخص کردن تعداد دقیق آن‌ها نیستیم.

۴۰ منطق دانان با بررسی انواع خطاهای ذهنی و دسته‌بندی آن‌ها در صدد جلوگیری از آن‌ها برمی‌آیند.

۴۱ علم منطق از آن جهت که شیوه مصون ماندن از خطاهای اندیشه و مقابله با آن‌ها را بیان می‌کند به علم پژوهشی شباهت دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ ذهن انسان‌ها به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد.

۲ تأکید علم منطق برآموزش شیوه درست اندیشیدن است تا این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند، باشیم.

۳ با به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص دارد.

۴ علم منطق برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی، قواعد ذهن را دسته‌بندی کرده و توضیح داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ قواعد ذهنی ابداعی نیستند، بلکه کشف کردنی هستند.

۲ تأکید صرف بر دسته‌بندی قواعد برای تشخیص خطاهای ذهنی، کافی نیست.

۳ خطاهای ذهنی همان مغالطات هستند پس کشف مغالطات برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی کارایی ندارد.

۴ منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها است و مواد و محتوای آن علوم در منطق ساخته نمی‌شود، بنابراین منطق به خودی خود باعث پیشرفت علوم و دانش‌ها نخواهد شد بلکه مانند سیستم‌های کنترلی خودرو، شرایط کلی آن را به ما نشان می‌دهد.

۵ مغالطه به بیماری تشییه شده است زیرا باید از مبتلاشدن به آن جلوگیری کرد و یا در صورت ابتلا درمان کرد.

تذکر عبارت گزینه (۱) از بخشی صحیح و از بخشی غلط است اما در هر

صورت وجه شبیه تشییه ما نیست.

باید بدانید مغالطات لزوماً سهوی نیستند بلکه می‌توانند سهوی یا عمدی باشند.

۳۵ منطق دارای یک فایده ايجابي و يك فایده سلبي است. فایده ايجابي آن شناخت قوانين حاكم بر ذهن است که ذهن آدمي به طور طبيعي براساس آن مي‌اندیشد. فایده سلبي منطق نيز آشنایي با راه‌های جلوگيري از خطاهای اندیشه است (رد گزینه ۴) همچنان اندیشیدن شامل هر دو عنصر تعريف و استدلال است و موارد موجود در گزینه‌های «۲» و «۳» نمي‌توانند به تنهائي جواب درست باشند.

۳۶ تأکید منطق برآموزش شیوه درست اندیشیدن است تا این طریق قادر به تشخیص مغالطات - که بی‌شمارند - باشیم.

قواعد حاکم بر ذهن انسان طبیعی و تکوینی هستند به اكتسابي و فراردادي.

۳۷ منطق از جهتي کاربردي است چون در زندگي روزمره استفاده می‌شود و ماهيتي ابزاری دارد. از جهتي نظری است، چون قواعد صوري و دستوري ذهن را بيان می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ فرایند و قواعد تفکر کشف کردنی هستند نه ايجاد شدنی.

۲ منطق هم در تعريف و هم در استدلال از خطاهای اندیشه جلوگيري می‌کند.

۳ ذهن انسان به طور طبيعي رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های قواعد تفکر آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد.

۴ بادگيري منطق، نيازمند تمرين و ممارست است اما حتی با وجود تبحر در آن، باید حتماً آن را به کار ببريم تا خطاهای ذهن در اندیشیدن را تشخیص دهیم. منطق علاوه بر این‌که علمي نظری است علمي کاربردي و عملی نيز هست.

۵ منطق علمي کاربردي است که تبحر در آن به تمرين و ممارست نياز دارد. آموختن منطق مانند دوچرخه‌سواري است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل‌های نظری، فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند.

۶ موضوع داشش منطق، براساس نوع آگاهی‌های ذهن يعني تصور و تصدیق به دو حیطه تعريف و استدلال تقسیم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها

۷ توسعه دانش انسان توسط منطق صورت نمی‌گيرد، بلکه اين امر توسط سایر علوم محقق می‌شود.

۸ با اين‌که منطق مانند سیستم‌های کنترلی خودرو است، ولی باعث حرکت آن نمي‌شود، بلکه فقط هشدار مي‌دهد.

۹ در تصورات، به وجود داشتن با واقعیت داشتن مفهوم، کاري نداريم بلکه فقط با معنا داشتن آن تصور و مفهوم سروکار داريم.

۱۰ هر يك از ما در سراسر زندگی خود به منطق نيازمندیم زира می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. پس هر جایي که بخواهیم شیوه صحیح اندیشه کردن را پیش بگیریم (يعني در سراسر زندگی) آن جا حیطه کارکرد منطق خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱۱ استدلال آوري و تعريف کردن صحیح، اموری نیستند که تنها در محیط تحصیلی با آن‌ها سروکار داشته باشیم بلکه این امور بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل مي‌دهند.

۱۲ اغلب فنون اقتصادي نوعی استدلال هستند نه مغالطه؛ اما ممکن است به مغالطه نيز بپانجامند.

۱۳ دقت کنید که آن‌چه که امروزه با فراگيرشدن رسانه‌ها افزایش یافته؛ نيازمندی ما به دانش منطق است نه حیطه کاربرد منطق؛ حیطه کاربرد منطق همواره سراسر زندگی انسان بوده و خواهد بود.

- ۳۵** به دلیل این که منطق علمی کاربردی است و تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد، آن را به دوچرخه‌سواری تشیبیه می‌کنیم که باید به صورت عملی فراگرفته شود؛ ابزاری در خدمت سایر علوم بودن مربوط به ابزاری بودن می‌باشد.
- ۳۶** **بررسی سایر موارد**
- ۱ تصدیق در توضیح چرایی‌ها کاربرد دارد.
- ۲ در تصور کاری به واقعیت داشتن یا نداشتن مفهوم نداریم.
- ۳ باهوش بودن مانده → تصور
- ۴ تصدیق یک جمله خبری است که در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم با از آن سلب می‌کنیم نه این که خواهش و تمنا کنیم! / شراب حرام است ← تصدیق؛ چون دارای نسبت (فعل) می‌باشد. باقی موارد درست ذکر شده‌اند.
- ۳۷** **بررسی گزینه‌ها**
- ۱ ترشی شام شب؛ تصور - باهوش بودن مانده: تصور
- ۲ نوشتن نمایشنامه؛ تصور - لطفاً پنجه را بیندید (جمله انسانی)
- ۳ بليت الکترونيکي؛ تصور - ارسانه مبدع علم منطق می‌باشد: تصدیق
- ۴ شراب حرام است: تصدیق - دانش بشری به دو حیطه کلی تقسیم می‌شود: تصدیق
- ۳۸** **تشخیص تصور و تصدیق راه تستی داره که بهتره اون رو داخل تست هاتمرین کنید.**
- ۱ اول عبارت، «چرا» را قرار می‌دهیم، اگر معنا داد تصدیق و اگر معنا ندارد تصور است.
- ۲ هوای سردی که دیدیم ← چرا هوای سردی که دیدیم؟ ← معنا داد؟ بله خیر ← تصور است.
- ۳ هوای سرد را دیدیم ← چرا هوای سرد را دیدیم؟ ← معنا داد؟ بله تصدیق است.
- ۴ به صورت کلی اول تصدیق‌ها می‌توان سوال «چرا» را قرار داد.
- ۳۹** **بررسی سایر گزینه‌ها**
- ۱ به دلیل نداشتن نسبت (فعل) نمی‌تواند تصدیق باشد. همچنین تصدیق یک جمله خبری است نه امری!
- ۲ تصور - تصدیق یک عبارت امری یا خواهشی و امیدی تیست بلکه در آن حکم و قضاوت وجود دارد.
- ۳ تصدیق - تصور
- ۴ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان را به ذهن می‌آوریم؛ بنابراین «بادیدک در هوا، آب جوش، بازیکن شماره ۶ تیم پرسپولیس و اخبار ساعت ۹ صبح» همگی تصویرهستند.
- ۵ در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم و یا از آن‌ها سلب می‌کنیم؛ بنابراین «زهرا قد بلند است و تصور یکی از حیطه‌های کلی دانش بشری است» تصدیق هستند.
- ۶ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط این تصور با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم اما در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.
- ۷ تصویرات مانند: حرف‌های غیر منطقی / بليت الکترونيکي / تصدیقات معلوم / محدوده طرح ترافیک
- ۸ تصدیقات مانند: عاقبت گرگ زاده گرگ می‌شود.
- ۴۰** **متوجه** به دلیل این که منطق علمی کاربردی است و تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد، آن را به دوچرخه‌سواری تشیبیه می‌کنیم که باید به صورت عملی فراگرفته شود؛ ابزاری در خدمت سایر علوم بودن مربوط به ابزاری بودن می‌باشد.
- ۴۱** **بررسی موارد**
- ۱ مغالطات بی‌شمارند و نمی‌توان تعداد آن‌ها را مشخص کرد.
- ۲ پیشگیری از شدن به مغالطات نخست نیازمند شناخت آن‌هاست.
- ۳ هدف نهایی علم منطق جلوگیری از مغالطات است.
- ۴۲** **دانش منطق همانند راندگی که فراگرفتن آن نیاز به تمرین دارد، می‌باشد و صرف دانستن قواعد آن بدون کاربرد آن ره به جایی نمی‌برد.**
- ۴۳** **همان‌طور که علم پژوهشی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کند، در علم منطق نیز همراه با بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات ارائه می‌شود.**
- ۴۴** **در هنگام «تصور یک مفهوم» کاری نداریم آن مفهوم واقعیت دارد یا ندارد. در این حالت به همان تصور می‌اندیشیم و دریاره واقعیت داشتن یا نداشتن آن یا ارتباط آن با سایر موحدات سخنی و جمله‌ای نمی‌گوییم؛ اما وقتی با «واقعیت مفهوم» سروکار پیدا می‌کنیم پایی یک تصدیق در میان است. در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد.**
- ۴۵** **اقرار به واقعیت یا عدم واقعیت یک مفهوم با استفاده از تصدیق است. تعریف چیزی است که چیستی یک مفهوم با یک تصور را مشخص می‌کند.**
- ۴۶** **دانش بشری به دو حیطه کلی تصور و تصدیق تقسیم می‌شود و کاربرد منطق در تشخیص سریع تر و دقیق تر عوامل لغزش و خطای ذهن می‌باشد.**
- ۴۷** **کار منطق → کشف قواعد ذهن است!**
- ۴۸** **بررسی سایر گزینه‌ها**
- ۱ تصویر نیز می‌تواند چند کلمه باشد مانند مثلث قائم الزاویه. (رد گزینه ۱)
- ۲ تصویر در عالم خارج حضور و مصدق دارد؛ مانند درخت. (رد گزینه ۲)
- ۳ در تصدیق برخلاف تصویر، نسبت و حکم و قضاوت وجود دارد. (رد گزینه ۳)
- ۴ به کمک استدلال از تصدیقات‌های معلوم به کشف تصدیقات مجهول دست می‌یابیم و به کمک تعریف از تصویرهای معلوم به شناخت تصویرهای مجهول می‌رسیم.
- ۵ تصدیق از تصویر ساخته می‌شود و بدون تصور تصدیقی وجود ندارد. اگر تصدیق یقین معلوم است، پس تک‌تک تصویرات سازنده آن معلوم هستند.
- ۴۹** **بررسی سایر گزینه‌ها**
- ۱ و ۲ ممکن است تصدیق از ابتداء معلوم بوده باشد.
- ۳ علم می‌تواند به کذب باشد نه لزوماً به صدق.
- ۴ تصدیق جمله‌ای خبری است که دارای حکم و قضاوت است.
- ۵۰** **بررسی سایر گزینه‌ها**
- ۱ در پاسخ به چرایی‌ها می‌آید و در مقام تعریف نیست.
- ۲ همواره مطابق با واقعیت نیست.
- ۳ ممکن است صفتی را به موضوعی حمل یا از آن سلب کند.
- ۴ در تصور با معنا داشتن یا معنا نداشتن مفهوم سروکار داریم، یعنی حتماً باید مفهوم، دارای معنا باشد. در تصدیق، با صدق و کذب قضایا، حکم و قضاوتی صادر می‌شود.

۱۴ **A** زیرا در عبارت صورت سؤال حکم و قضاوتی وجود ندارد در نتیجه تصدیق نیست.

۱۴ **A'** در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱۵ در گزینه‌های «۲۰۱» و «۳» جملات انشایی به کار رفته است.

۳ برسی گزینه‌ها

۱ این عبارت خبر از اراثه مطلبی می‌دهد؛ لذا دارای حکم و قابل قضاوت است و تصدیق محسوب می‌شود.

۲ استفهام انکاری دارد به این صورت که «اگر دامن من آلوده است، تعجبی ندارد» پس تصدیق است.

۳ جمله دعایی است و از چیزی خیر نمی‌دهد، پس تصدیق نیست. (بدون خیال اوی کاش چشم من حابی را نبیند).

۴ استفهام انکاری است به این صورت که «آن رازی که از آن مجلس‌ها می‌سازند هیچ‌گاه پنهان نمی‌ماند.» پس تصدیق است.

۵ برای تشخیص صحیح تصدیق، ابتدا باید شکل عبارت، به صورت استاندارد تبدیل شود:

«خوشحالم» ← «من خوشحال هستم» ← تصدیق

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ منطق مانند شاقول بتایی است، نه آخر؛ زیرا محتوای علوم مختلف در خود آن علوم مورد بررسی قرار می‌گیرد نه در علم منطق.

۲ وقتی از ماهیت چیزی اطلاع نداریم از تعریف استفاده می‌کنیم.

۳ مطالعه می‌تواند عمدی یا غیر عمدی باشد و در هر دو صورت، سفسطه محسوب می‌شود.

۲ برسی گزینه‌ها

۱ در تعریف به کمک تصویرات معلوم به کشف تصور مجھول می‌رسیم، نه بالعكس.

۲ با توجه به این‌که منطق در همه علوم و فعالیت‌های ذهنی بشر، چارچوب‌های مبانی فکری انسان را می‌سازد، بنابراین استفاده از آن، گزینه‌نایاب‌تر است.

۳ دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌های است، نه بالعكس.

۴ در تصور یک مفهوم، به واقعیت داشتن یا نداشتن آن مفهوم، کاری نداریم بلکه فقط مفهوم باید دارای معنا باشد.

۵ ما با تصدیقات‌های معلوم و از طریق استدلال به شناخت تصدیقات مجھول می‌رسیم بنابراین هر استدلالی از تصدیقات‌های معلوم تشکیل می‌شود و اصلی‌ترین حیطه کاربرد علم منطق، استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح می‌باشد.

۶ **A** به کمک تعریف؛ از تصویرهای معلوم به شناخت تصویرهای مجھول و به کمک استدلال از تصدیقات‌های معلوم به کشف تصدیقات‌های مجھول دست می‌یابیم.

۷ **A'** کاری که برای رسیدن به چیستی یک تصور انجام می‌دهیم، عمل تعریف می‌باشد. در تصدیقات می‌توانیم اوصافی را به چیزی نسبت بدھیم یا اوصافی را از آن سلب کنیم؛ نه این‌که فقط اوصافی را به آن‌ها نسبت بدھیم.

۸ **A'** تصور مجھول را باید از تصویرات معلوم و تصدیق مجھول را باید از تصدیقات معلوم به دست آورد.

۱۵ **B** در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن با ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان را به ذهن می‌آوریم ولی در تصدیق حکم و قضاوت وجود دارد و در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم و یا از آن سلب می‌کنیم.

جملات پرسشی تصدیق نیستند، زیرا در آن‌ها حکم یا قضاوت وجود ندارد و هم چنین در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت نمی‌دهیم و با آن‌ها سلب نمی‌کنیم. عبارت «امیر دوست محمد» شکل محاوره‌ای جمله «امیر دوست محمد است» می‌باشد، بنابراین در دسته تصدیقات جای می‌گیرد.

۱۶ **C** عبارت صورت سؤال یک تصدیق است و در تصدیقات اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱۷ **D** دو بخش اصلی علم منطق تعریف و استدلال است.

۱۸ **E** هر تصدیقی متشکل از تصور است.

۱۹ **F** در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن با ارتباط آن تصور با سایر امور کاری نداریم.

۲۰ **G** در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن با ارتباط آن با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم؛ مانند اتفاقات کوه سهند. سایر گزینه‌ها تصدیق هستند و در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

۲۱ **H** در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

۲۲ **I** «گبید آسمان» و «رذایل اخلاقی» تصور و «سبحان الله» (یعنی خدا باک و منزه است) یک تصدیق است.

۲۳ **J** در تصور حکم و قضاوت وجود ندارد. مردی که در طبقه بالا زندگی می‌کند «تصور» است. در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن با ارتباط این تصور با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

۲۴ **K** تنها در تصدیق است که حکم و قضاوت وجود دارد.

۲۵ **L** در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن با ارتباط با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

۲۶ **M** در تصدیق، حکم و قضاوت وجود دارد و سؤال درباره چراًی‌اش معنادار است. دقت کنید که در گزینه (۱) واژه عجب جمله را عاطفی نمی‌کند و تنها قید تعجب است.

۲۷ **N** تصدیق، عبارتی است که در آن حکم با قضاوتی وجود داشته باشد و به وسیله آن به صدق و کذب خبر پرداخته شود.

در عبارت «مدام تو را یاد می‌کنم هر شب و روز» خبری داده می‌شود و جمله نیز از نظر معنایی کامل است و قابلیت صدق و کذب را دارد.

۲۸ **O** فقط وجود «فعل» در یک عبارت، بیانگر تصدیق بودن آن نیست بلکه حتماً باید جمله خبری وجود داشته باشد و حکم و قضاوتی صادر شده باشد.

۲۹ **P** دو حیطه دانش بشری شامل تصور و تصدیق است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ **Q** تصدیق - تصدیق

۲ **R** تصور - تصور

۳ **S** تصور - تصور

می توانیم دانش بشری را به دو حیطه کلی تقسیم کنیم: ۱) تصویر: مانند درک ما از سیمرغ، درخت، مثلث قائم الزاویه و مانند آن. در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان مفهوم را به ذهن می آوریم. ۲) تصدیق: در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آنها اوصافی را به چیزی نسبت می دهیم با از آن سلب می کنیم.

۳) از آن جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه (مغالطات)

است، علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال تقسیم شده است. دقت کنید که فکر و اندیشه انسان به دو نوع تعریف و استدلال تقسیم می شود و خود این تقسیم بندی معلول آن است که علم و دانش بشر به دو نوع تصویر و تصدیق قابل تقسیم است و نه تعریف و استدلال.

۴) از آن جا که وظیفه منطق، جلوگیری از خطای اندیشه است، علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال تقسیم شده است که در آن، قواعد درست تعریف کردن و قواعد درست استدلال کردن بیان می شود.

۵) در تعریف، یک تصویر مجهول (برای مخاطب) را به کمک چند تصویر معلوم، تعریف می کنیم.

۶) بررسی سایر گزینه ها

۷) با استدلال آوری و تعریف کردن نه تنها در محیط تحقیلی بلکه در تمام عرصه زندگی سروکارداریم و بخشی از سخنان روزمره مارا بین موارد تشکیل می دهند.

۸) عبارت اول (سیمرغ) تصویر است و عبارت دوم (درختان در روز، اکسینز تولید می کنند) تصدیق است.

۹) اغلب آگهی های تجاری نوعی استدلال هستند که می خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که کالای مدنظر آن آگهی را بخرد.

۱۰) نه تنها در گزینه ۴ « است که چیستی مفهومی توضیح داده شده است.

۱۱) در تعریف به دنبال کشف تصویرات مجهول به کمک تصویرات معلوم هستیم در صورتی که در گزینه ۴ « یک استدلال بیان شده است که در پی پاسخ دادن به یک چرازی می باشد.

۱۲) لفظ «کنکور» یک تصویر مجهول است که از طریق تصویرات معلوم مخاطب (او) شناخته می شود (رد گزینه های (۱) و (۳)). پرسشی

« چرا برای موفقیت در کنکور مطالعه و برنامه ریزی لازم است؟» در اصل یک تصدیق مجهول است که برای پاسخ دادن به آن به تصدیق های معلوم مخاطب (او) نیازمندیم (این پرسش در اصل به صورت تصدیق مجهول برای موفقیت در کنکور مطالعه و برنامه لازم است). بوده است که مورد پرسش قرار گرفته است. (رد گزینه (۲)).

۱۳) برای یافتن پاسخ چیستی هایه عمل تعریف کردن می برد از تم.

۱۴) در تعریف کردن به وسیله تصویرات و مفاهیم معلوم به کشف مفهوم مجهول می رسیم: بنابراین در تعریف، دلیل آوردن واستدلال وجود ندارد.

۱۵) در عبارت گزینه ۴ « یک دلیل برای روش علمی آورده شده و برآسان آن، نتیجه گیری شده است: بنابراین با یک استدلال رو به رو هستیم نه تعریف.

۱۶) بررسی موارد

۱۷) استدلال است.

۱۸) تعریفی از «زبان» بیان شده است.

۱۹) تعریف است زیرا به چیستی جملات خبری پرداخته شده است.

۲۰) استدلال است؛ زیرا عینکی بودن وی نشان از ضعیف بودن چشم انداز فرد دارد.

۲۱) منطق با شناخت و بیان قوانین حاکم بر ذهن راه های جلوگیری و مواجهه با مغالطات را بیان می کند. به کمک استدلال از تصدیقات معلوم به کشف تصدیق مجهول دست می باییم؛ پس در استدلال روش صحیح استدلال کردن که به کارگیری تصدیقات معلوم است را فرا می گیریم.

۲۲) آموختن منطق مانند دوچرخه سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل های نظری، فرد را تبدیل به دوچرخه سواری ماهر نمی کند. هم چنین باید توجه داشت که علم منطق علمی گاربری است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد.

۲۳) تعریف؛ روش کردن تصویرات مجهول به وسیله تصویرات معلوم که این حرکت از معلومات آغاز می شود و به سمت مجهولات می رود.

۲۴) تصور همان مفهوم است.

۲۵) با کمک تعریف، از تصویرات معلوم به تصویر مجهول پی می بیریم؛ بنابراین هر تصویر معلوم یا مجهولی نمی تواند به تنها یک تعریف باشد.

۲۶) هدف منطق آن است که شیوه درست اندیشیدن را به مایا موزد؛ بدین معنا که درست تعریف کردن و درست استدلال کردن را نشان دهد.

۲۷) هر استدلال صحیح از تصدیقات معلوم تشکیل می شود و مهم ترین جایزه کاربرد علم منطق در استدلال آوری و تعریف کردن صحیح است.

۲۸) استدلال یعنی کشف « تصدیق های مجهول به وسیله تصدیق های معلوم ».

۲۹) ما در استدلال از تصدیق های معلوم به تصدیق مجهول می سیم. یعنی در نهایت تصدیق مجهول را نیز معلوم می کنیم، پس نتیجه یک استدلال یک تصدیق معلوم خواهد بود.

۳۰) روش بودن معیّف از معیّف برای مخاطب مطرح است (البته مخاطب می تواند خود تعریف کننده باشد) و مفاهیمی که به طور کلی روش هستند، نیازی به تعریف ندارند (بدیهی اند) و تعریف باید همه مصادق های معیّف را در بیرگرد که اگر نگیرد، فاقد شرط جامعیت خواهد بود.

۳۱) مباحث علم منطق تعریف و استدلال هستند که منطق شیوه تعریف و استدلال درست را به ما می آموزد.

۳۲) تفسیر یعنی معلوم کردن مجهولات.

۳۳) اگر تفکر یعنی از معلوم به مجهول سیر کردن، پس باید در ذهن معلوماتی باشد و اگر قرار است در ذهن معلوماتی باشد باید با تجربه به دست آمده باشد.

۳۴) پیش از ورود به مبحث استدلال، آشنایی با الفاظ لازم است و پیش از ورود به مبحث تعریف، آشنایی با قضایا.

۳۵) در پاسخ به چیستی هایه به تعریف مفاهیم می برد از تم که در آن از تصویرات بهره می گیریم:

۳۶) بررسی سایر گزینه ها

۳۷) در حیطه تصدیق است.

۳۸) معنا کردن تعریف محسوب نمی شود.

۳۹) در تعریف صرفاً از دانش تصویری بهره می گیریم نه همه آن ها

۴۰) از آن جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است علم منطق به دو بخش اصلی تقسیم می شود: ۱) تعریف؛ که در آن روش صحیح تعریف کردن بیان می شود و به ما کمک می کند تا از تعریف اشتباه پرهیز کنیم. ۲) استدلال؛ که در آن روش صحیح استدلال کردن بیان می شود و به ما کمک می کند تا از استدلال اشتباه پرهیز نماییم.

۳ رابطه منطق و دیگر علوم مانند سیستم کنترلی ماشین است که باعث حرکتش نمی شود اما در مقابل مشکلات به ما هشدار می دهد.

تمامی موارد ذکر شده در بخش دوم سؤال تصور می باشند!

۲ با به کارگیری علم منطق که به دسته بندی و توضیح قواعد ذهن می پردازد، سریع تر و دقیق تر می توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

بررسی سایر گزینه ها

۱ منطق هم چون سیستم های کنترلی یک خودرو است که اموری مانند میزان بنزین، سرعت حرکت و گرمای موتور را به ما نشان می دهد و در مقابل مشکلات به ما هشدار می دهد؛ اما باعث حرکت خودرو نمی شود. بدین جهت منطق را یه شاقول بنایی تشیبی کرده اند که به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می شود اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنارا باید از علوم دیگر تهیه کرد.

۳ منطق قواعدي را بررسی می کند که ذهن انسان به طور طبیعی رعایت می کند و برای به کارگیری آنها نیاز به علم منطق نیست.

۵ ذهن انسان همواره در معرض لغزش قرار دارد و منطق صرفاً می تواند با آگاه کردن ما نسبت به آن خطاهای از تعداد آنها بکاهد.

۶ انسان از تصدیق ها و تصویرات خود کمک می گیرد و استدلال را سازمان دهی می کند به طوری که انگار در هنگام استدلال، با خود نطق می کند.

(سخن می گوید)

بررسی سایر گزینه ها

۱ انسان با استفاده از قوّه تفکر خود، استدلال می کند.

۴ بدون امکان سخن گفتن، باز هم امکان شناخت جهان پر امون برای انسان وجود دارد.

۵ با این که عبارت مطرح شده در این گزینه صحیح است ولی مقصود ارسطوئیان از ناطق بودن انسان را مطرح نمی کند.

۶ ذهن انسان به صورت طبیعی درست می اندیشد و اشتباه کار کردن آن (خطای اندیشه) طبیعی نیست. در علم منطق نیز به همراه بیان قوایین حاکم بر ذهن، روش های جلوگیری از مغالطات را بیان می کند. البته تأکید منطق بر آموزش شبیه درست اندیشه دیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی شمارند باشیم.

۷ مفهوم نسبت تنها در تصدیق وجود دارد؛ که نشانیدن وعظ بی عملان واجب است.

۲

ذکر ارزیابی منطق کیفی است نه کمی! همچنین قواعد ذهن قابل اثبات یا انکار نیستند!

۳ دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش هاست؛ به همین دلیل منطق را به ترازوی اندیشه و شاقول بنایی تشیبی کرده اند. منطق دانان کوشیده اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته بندی آنها، راه های جلوگیری از آنها را نشان دهند.

۴ (صفحة ۹۷، ۲۱، ۲۲ کتاب درسی)

دانش (علم) به دو قسم تصور و تصدیق تقسیم می شود پس نسبت علم و تصور، عموم و خصوص مطلق است.

۲ استدلال، از حداقل دو قضیه به عنوان مقدمه تشکیل شده است که با رعایت شرایطی می تواند منجر به یک نتیجه شود. مقدمات استدلال، قضیه (تصدیق - جمله خبری) هستند بنابراین در مقدمات باید از قضایایی برهه برد که قابلیت صدق و کذب داشته باشند.

ذکر وجود «مصدر» در یک عبارت به معنای حکم و قضاوت در مورد چیزی یا امری محسوب نمی شود؛ مثلاً عبارت های «منحنی بودن دایره» یا «اسطوره بودن رستم» که در گزینه های ۴ و ۱۱ مطرح شده، قضیه نیستند.

در گزینه «۳» نیز، حکمی صادر نشده است، پس تصدیق نیست.

۴ **بررسی سایر گزینه ها**

۱ ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می کند و بدون دانستن نام های قواعد ذهنی، آنها را به کار می برد.

۲ ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می اندیشد. منطق دانان این قواعد را کشف کرده اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده اند.

۳ منطق علمی است کاربردی که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. این جمله کاملاً درست است ولی با حکایت ارتباطی ندارد.

۴ برای معلوم کردن یک تصدیق مجهول حداقل به دو تصدیق معلوم نیازمند هستیم. هر تصدیق، حداقل از ۳ تصور تشکیل شده است.

به مثال زیر توجه کنید:

انسان باهوش است. (انسان = موضوع / باهوش = محمول / است = نسبت) در این مثال، ۳ تصور وجود دارد. (تصور موضوع، تصور محمول، تصور نسبت) تشکیل یک تصدیق یا کمتر از ۳ تصور ممکن نیست اما ممکن است بیشتر از ۳ تصور داشته باشد پس هر تصدیق حداقل از ۳ تصور تشکیل شده است.

۵ **بررسی سایر گزینه ها**

۱ قواعد ذهن آدمی انتسابی هستند.

۲ منطق دانان لزوماً قواعد حاکم بر ذهن را رعایت نمی کند.

۳ قواعد حاکم بر ذهن به دلیل طبیعی و بدیهی بودن اثبات شدنی و انکار شدنی نیستند؛ یعنی بشرطی صورت طبیعی و بدون هیچ شرطی می اندیشد.

۴ منطق ریاضی یکی از شاخه های مهم رشته ریاضی به شمار می آید نه صرف منطق!

۵ **بررسی سایر گزینه ها**

باید توجه داشت که دانستن منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه های فلسفی به کار نمی رود؛ بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم گیری کنیم. (رد گزینه ۴)

امروزه با فرآیند شدن رسانه ها و حجم اینوه اطلاعات صحیح و غلط، بیش از پیش تیازمند علمی هستیم که شبوه های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد. (رد گزینه ۲)

بنابراین استدلال آوری و تعریف کردن صحیح، اموری نیستند که تنها در محیط تحصیلی با آنها سروکار داشته باشیم بلکه این امور بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می دهند. (رد گزینه ۱)

۲ دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه های فلسفی به کار نمی رود بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم گیری کنیم.

- بررسی سایر گزینه‌ها**
- ۱ دو بخش اصلی علم منطق تعریف و استدلال است.
- ۲ هر تصدیقی مشکل از تصور است.
- ۳ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن تصور با سایر امور، کاری نداریم.
- ۴ در تصدیقات، حکم و قضاویت وجود دارد؛ هر دو عبارت گزینه تصور است، بنابراین حکم و قضاویت در آن‌ها وجود ندارد.
- ۵ موضوع منطق تکرار است و تکرار دو قسم است تعریف و استدلال.
- ۶ نتیجه استدلال قبل از استدلال، مجهول و بعد از استدلال، معلوم است. مقدمه استدلال همیشه معلوم است.
- ۷ تصور با تعریف معلوم می‌شود و در تصور حکم و قضاویت وجود ندارد به عبارتی سوال از چرا بیان تصویرات معنا ندارد.
- ۸ تصورها توسط تعریف مشخص می‌شوند و می‌توان انتهای آن‌ها واره «چیست» را جایگزین کرد. (زردی آسمان چیست)
- بررسی سایر گزینه‌ها**
- ۹ تصدیق است و توسط استدلال مشخص می‌شود. (چرا نیازمند علمی هستیم که ما را از هرگونه بیماری جسمی و روحی مصون نگه دارد؟)
- ۱۰ تصدیق است و توسط استدلال مشخص می‌شود. (چرا انتشارات بین‌المللی گاج، برترین انتشارات در زمینه چاپ کتب کمک آموزشی می‌باشد.)
- ۱۱ تصدیق است و توسط استدلال مشخص می‌شود. (چرا دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۳ تأسیس شد و اکنون نماد آموزش عالی کشور می‌باشد.)
- ۱۲ منطق و پژوهشی هر دو بیماری‌ها (مغالطات) را بیان می‌کنند تا پیشگیری و درمان شوند اما تأکید منطق بر آموزش روش درست اندیشیدن (کارکردن) است.
- ۱۳ تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا این طریق قادر به تشخیص خطاهاي ذهن که بی شمارند باشیم.
- ۱۴ دقت کنید که تدوین قواعد ذهن بر عهده منطق دان است و توضیح آن را علم منطق انجام می‌دهد. هم چنین قواعد ذهن نیز ممکن است دارای اشکال باشد.
- ۱۵ علم منطق به شناخت مغالطات می‌پردازد تا هم راه درمان و هم راه پیشگیری از مغالطات را بیان کند.
- ۱۶ پیشگیری از مغالطات و درمان آن‌ها از طریق بیان قوانین حاکم بر ذهن صورت می‌گیرد.
- ۱۷ علم منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن (درست تعریف کردن و درست استدلال کردن) تأکید دارد نه فقط استدلال کردن تا قادر به تشخیص خطاهاي بی شمار ذهن باشیم.
- ۱۸ در منطق تکرر به دو قسم تقسیم می‌شود: «تعریف» و «استدلال». ما برای کشف و توضیح تصور مجهول، از تصویرات معلوم (تعریف) و برای کشف تصدیق مجهول، از تصدیق‌های معلوم استفاده می‌کنیم.
- بررسی سایر گزینه‌ها**
- ۱ کشف تصدیق مجهول با کمک جملات کامل خبری صورت می‌گیرد. «جمله کامل» شامل جملات انشایی هم می‌شود اما این نوع جملات در استدلال برای کشف تصدیق مجهول به کار نمی‌روند.

بررسی گزینه‌ها

- ۱ نسبت بین تعریف و استدلال، تباین است.
- ۲ نسبت بین علم منطق و تعریف، عموم و خصوص مطلق است. (علم منطق به دو قسم تعریف و استدلال تقسیم می‌شود.)
- ۳ نسبت بین تصور و تعریف، تباین است. (رابطه یک کل با اجزای سازنده آن همواره تباین است)

بررسی گزینه‌ها

- ۱ تعریف از یک تصور مجهول که می‌خواهیم تعریف کنیم و تصویرات معلومی که در تعریف استفاده می‌شوند، تشکیل شده است.

ذکر کاری با درست بودن با غلط بودن آن از نظر علمی نداریم!

- ۱ نمودار صحیح است اما محتوای این گزینه به یک استدلال اشاره دارد.
- ۲ ماده و محتوای عبارت صحیح می‌باشد اما در قسمت دوم نمودار، تصدیق نوشته شده که جایی در تعریف ندارد.
- ۳ این گزینه به یک استدلال اشاره دارد.
- ۴ انتهای هر بیت واژه «چیست» را جایگزین کنید.

بررسی گزینه‌ها

- ۱ بیت امری است و چیزی تعریف نشده است.
- ۲ بیت امری است و چیزی تعریف نشده است.
- ۳ بیت انشایی است و چیزی تعریف نشده است.
- ۴ مصرع دوم بیت به تعریف خودشناسی پرداخته است.
- ۵ خودشناسی چیست؟ جز خداشناسی نیست.
- ۶ زیرا استفهام «چرا» را در ابتدای تصدیق‌ها قرار می‌دهیم تا عبارت معناداری ایجاد شود.

- ۷ انسان به طور طبیعی قواعد منطق را رعایت می‌کند و لازم نیست حتماً از علم منطق آگاه داشته باشد. ضمناً برخی سفسطه‌ها، سهوی هستند.

- ۸ **بررسی گزینه‌ها**
- ۱ ماده و محتوای مغالطات و شکل و صورت آن‌ها، بی‌شمار است. (صفحه ۴ کتاب درسی)
- ۲ ذهن انسان به صورت طبیعی درست می‌اندیشد و اشتباه کار کردن آن (خطای اندیشه) طبیعی نیست. (صفحه ۴ کتاب درسی)
- ۳ خطای اندیشه در روند تفکر خود و تعریف و استدلال هر دو در این مجموعه قرار دارند. (صفحه ۴ کتاب درسی)
- ۴ مغالطات می‌توانند به صورت عمده یا غیرعمده رخ دهند.

- ۵ عبارت «کسی که خواهان خداوند است» با این‌که دارای فعل است، اما هیچ حکمی را بیان نکرده، لذا تصدیق نیست و تصور است.

- ۶ جمله‌ای را می‌توان مورد قضاؤت قرار داد که حکمی بیان کرده باشد؛ تنها تصدیقات هستند که در آن‌ها حکمی بیان می‌شود بنابراین تصویرات نمی‌توانند مبنای قضاؤت ما قرار گیرند. گزینه (۳) بیان کننده یک تصور است، چون در آن یک جمله امری ذکر شده است.

- ۷ عبارت صورت سؤال یک تصدیق است و در تصدیقات اوصافی رابه چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

۱ ابزاری بودن، به شباهت علم منطق با شاقول بنایی و سیستم کنترلی خودرو اشاره می‌کند، نه شباهت علم منطق و پژوهشی

پژوهشی	علم منطق
روش‌های جلوگیری از خطای در اعضا بدن بیان می‌شود. (پیشگیری)	روش‌های جلوگیری از خطای اندیشه بدن می‌شود. (پیشگیری)
روش‌های برطرف کردن خطاهای اعضا بدن بیان می‌شود. (درمان)	روش‌های برطرف کردن خطاهای اندیشه بیان می‌شود. (درمان)
کارکرد طبیعی ذهن انسان را بررسی می‌کند.	کارکرد طبیعی سایر اعضا بدن را بررسی می‌کند.

۲ قواعد علم منطق از ذات انسان سرچشمه می‌گیرد و هر کس در هر شغلی که باشد، به آن نیازمند است؛ پس محصور به منطق دانان نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ انسان در سراسر حیات خود به علم منطق نیاز دارد.

۲ اتفاقاً باتوجه به پیشرفت علوم و فراگیر شدن رسانه‌ها، نیاز انسان به منطق نسبت به گذشته بیشتر شده است.

۳ دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود و هر کس از انسان‌ها در سراسر زندگی خود به آن نیاز دارد.

۴ **۱۶۷** انسان چه بخواهد و چه تخواهد به صورت ذاتی و طبیعی و اجباری، تکریمی کند و تفکر او دارای قواعدی است. همانطور که چه بخواهیم و چه نخواهیم قلب ما کار می‌کند و کار کردن قلب‌مان، دارای قواعدی به خصوص است.

استفاده از قواعد ذهن، اختیاری نیست همانطور که استفاده از قواعد قلب اختیاری نیست و بدون اراده انسان، درحال کار کردن است. پس منطق از ذات انسان سرچشمه می‌گیرد و به صورت طبیعی در وجود او قرارداده شده است و منطق دانان تنها این قواعد را کشف (نه تأسیس و اختراع) می‌کنند و سبیس آن را برای مردم معروفی و طبقه‌بندی می‌کنند.

۵ **۱۶۸** کارکرد طبیعی ذهن ما این است که درست و بدون خطای کار کند. همانطور که قلب ما باید بدون خطای کار کند. اگر در فرایند کار کردن قلب ما، سکته رخ دهد، باید بگوییم اتفاقی غیرطبیعی رخ داده است زیرا اصل بر این است که قلب بدون وقفه خون را پمپار کند.

ذهن انسان نیز چنین است. اصل بر این است که دچار خطای و مغالطه نشود و بتواند صحیح را از غلط تشخیص دهد اما اگر دچار مغالطه بشود، باید بگوییم این اتفاق در فرایند تفکر غیر طبیعی است.

توجه داشته باشید که برخی از افراد، معنای طبیعی و عادی را اشتباه می‌گیرند و فکر می‌کنند چون زیاد دچار مغالطه می‌شوند به این معناست که رخ دادن مغالطه طبیعی است اما باید گفت رخ دادن مغالطه عادی است، نه طبیعی.

بررسی سایر گزینه‌ها

۶ **۱۶۹** مغالطه‌ها انواعی شماری دارند که وظیفه منطق دانان، تنها طبقه‌بندی و

معرفی برخی از آن‌هاست زیرا معرفی و شناسایی همه آن‌ها ممکن نیست.

۷ **۱۷۰** مغالطه‌ها لزوماً عمدی نیستند بلکه ممکن است به صورت سهوی نیز

رخ دهند.

۸ همه انسان‌ها در معرض خطای اندیشه هستند و منطق دانان نیز از این موضوع استثنای نیستند.

۱ امور مجهول هم شامل تصور و هم شامل تصدیق است؛ بنابراین در صورتی که مجهول ما تصور باشد، برای کشف آن از تصورات (مفاهیم) معلوم استفاده می‌کنیم.

۲ توضیح درست و واضح قواعد حاکم بر ذهن توسط علم منطق صورت می‌گیرد؛ بنابراین عبارت مذکور تعریف تفکر نیست.

۳ **۱۷۱** هدف دانش منطق این است که از خطای ذهن (خطای فکر یا اندیشه) یا اصطلاحاً مغالطه جلوگیری کند و موضوع منطق، تعریف و استدلال است. تصور و تصدیق به ترتیب اجزای تعریف و استدلال را تشکیل می‌دهند، اما موضوع منطق را تشکیل نمی‌دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها

۴ **۱۷۲** هر جمله کاملی می‌تواند انشایی باشد و هر جمله انشایی قطعاً تصدیق نیست.

۵ در تصدیق چیزی را به چیزی نسبت می‌دهیم و یا سلب می‌کنیم.

بررسی گزینه‌ها

۱ تصور ممکن است مصدق واقعی (خارجی) نداشته باشد، مانند: تصور دیو.

۲ تصور همان معنای کلمه است و ممکن است دارای مصدق و یا مصادیق فرضی باشد.

۳ **۱۷۳** تصور با تصویر متفاوت است؛ تصور، معنا، مفهوم و مدلول لفظ است و ممکن است دارای مصادیق خارجی باشد و یا ممکن است مصدق و یا مصادیق خارجی نداشته باشد، بلکه فقط دارای مصادیق فرضی (ذهنی) باشد.

۴ **۱۷۴** گزینه (۱) جمله امری است، بنابراین تصور است. در تصور واقعیت داشتن و تداشتن مطرح نیست. سایر گزینه‌ها تصدیق هستند، در نتیجه در آن‌ها واقعیت داشتن و نداشتن مطرح است.

۵ **۱۷۵** عبارت گزینه چهارم، خبری و دارای حکم و قضاوت است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ امری و تصور است.

۲ ناتمام و تصور است.

۳ **۱۷۶** آن چه که می‌تواند مقدمه یک استدلال قرار نگیرد، تصدیق قضیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ جمله ناقص است.

۲ جمله امری است.

۳ جمله نهی است.

نکته بنابراین همگی تصور محسوب می‌شوند و می‌توانند در تعریف به کار بروند، نه در استدلال.

۱ **۱۷۷** منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از خطاهای ذهنی را به ما نشان دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ قواعد ذهن کشف‌شدنی هستند نه اختراع شدنی

۲ وظیفه علم منطق، جلوگیری از خطای اندیشه است نه وظیفه منطق دانان

۳ منطق بامداده و محتوای علوم کاری ندارد و تنها صورت اندیشه را بررسی می‌کند.

توجه وظیفه منطق و منطق دان متفاوت است، همانطور که وظیفه چشم و جسم پژوهشی متفاوت است.

۲ در تعریف، از تصویرات معلوم برای روشن کردن تصور مجھول استفاده میکنم پس نوعی فرایند فکری است که هدف نهایی آن، روشن کردن مجھول است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ تعریف، نوعی استدلال نیست بلکه کاملاً با آن متفاوت است.

۲ تعریف از تصویر تشکیل شده است اما تصویرها حکم و قضاؤت ندارند.

۳ منطق به محتوای علوم کاری ندارد پس هدف نهایی تعریف، درست اندیشیدن است.

درس دوم

۴ وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه و ذهن است و ذهن با دو حیطه زبان (الفاظ) و جهان خارج (مصاداق) ارتباط دارد.

۵ خطای در الفاظ می‌تواند منجر به خطای در اندیشه (تعریف و استدلال) شود، لذا عالم منطق که وظیفه جلوگیری از خطای اندیشه را دارد، وارد مبحث الفاظ می‌شود.

۶ علم منطق وابسته به زبان خاصی نیست و لذا در این بحث وارد قواعد صرفی و نحوی نمی‌شویم؛ بلکه به بررسی اصول کلی ای می‌پردازیم که اطلاع از آن‌ها در حیطه زبان (الفاظ) به ما در جهت جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌رساند. (رد گزینه ۲)

بررسی سایر گزینه‌ها

۷ قواعد صرفی و نحوی هر زبان، در چهارچوب همان زبان دارای جامعیت هستند.

۸ بررسی قواعد صرفی و نحوی می‌تواند از بروز خطای اندیشه در حیطه زبانی خاص جلوگیری کند.

۹ اگر داشت آموز تعریف و استدلال را یاد نگیرد و این یاد نگرفتن تعریف و استدلال که یک امر ذهنی است موجب می‌شود که تمارین تعریف و استدلال کتاب را در خارج درست حل نکند. همچنین اشتباہ گرفتن سه نام مشترک در دفتر حضور و غیاب که مربوط به لفظ است (چون این داش آموزان در نام و نام خانوادگی که مربوط به لفظ است، مشترک‌اند) موجب شده که معلم در خارج از ذهن آن‌ها را از هم بدگر تشخص ندهد.

۱۰ هرگاه خود واژه‌ها و الفاظ مدنظر باشند امر مربوط به حوزه زبان است؛ موارد مطرح شده در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ همه از این نوع هستند.

عبارت گزینه «۳» «مربوط به حوزه مصادق و خارج است.

۱۱ عبارت گزینه «۲» مربوط به عالم ذهن و مفهوم است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱۲ مربوط به حوزه زبان هستند.

۱۳ مربوط به حوزه واقعیت و مصادق است.

۱۴ برخی الفاظ و اسامی لزوماً مصادق نیستند؛ مثلاً لفظ «کیمیا» هم به عنوان نام دختر و هم به عنوان علم شیمی می‌تواند استفاده شود.

۱۵ از آن‌جا که خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطای در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود، به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی می‌شود.

۱۶ معنا و مفهوم مربوط به عالم ذهن است، مصادق در عالم خارج وجود دارد و لفظ نیز مربوط به حیطه زبان است.

۱۷ تمام اقسام کلمه یعنی حرف، اسم و فعل هر سه می‌توانند زمینه ساز بروز مغالطه اشتراک لفظ شوند.

۱۸ بر اساس بند اول صفحه ۴ کتاب درسی، تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق، انسان قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند، باشد.

منطق به ترازو تشبیه شده است و علت این نام‌گذاری (وجه تسمیه) آن است که هردو برای سنجیدن به کار می‌روند. منطق اندیشه و ترازو محتوای خود را می‌سنجند.

۱۹ دو راه برای تشخیص تصویر و تصدیق وجود دارد:

امیر محمد ← صرفاً یک لفظ است و حکم و قضاؤت ندارد ← تصویر آزمونی که ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد ← یک جمله نیمه‌تمام است و هنوز نگفته ساخت بود یا راحت بود ... ← تصویر

۲۰ توجه اگر می‌گفت (آزمون ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد) حکم و قضاؤت داشت و تبدیل به تصدیق می‌شد.

با خم موى پريشان گريه کن ← یک جمله امری (انشائي) است ← تصویر قانون محاذات اسلامي تدوين شد ← حکم و قضاؤت دارد ← تصدیق نهاياناً تا فردا آزمون را تحليل خواهم کرد ← حکم و قضاؤت دارد ← تصدیق چه آزمون سختی! ← یک جمله احساسی (انشائي) است ← تصویر از نظر تئوري: اول عبارت، «چرا» قرار مي‌دهيم، اگر معنا داد تصدیق و اگر معنا ندارد تصویر است.

امیر محمد ← چرا امير محمد ← معنا داد؟ خير ← تصویر است آزمونی که ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد ← چرا آزمونی که ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد ← معنا داد؟ خير ← تصویر است

با خم موى پريشان گريه کن ← چرا با خم موى پريشان گريه کن ← معنا داد؟ خير ← تصویر است قانون محاذات اسلامي تدوين شد ← چرا قانون محاذات اسلامي تدوين شد ← معنا داد؟ بل ← تصدیق است

نهایانآ تا فردا آزمون را تحليل خواهم کرد ← چرا نهايانآ تا فردا آزمون را تحليل خواهم کرد ← معنا داد؟ بل ← تصدیق است چه آزمون سختی! ← چراچه آزمون سختی ← معنا داد؟ خير ← تصویر است

۲۱ تصدیق دارای حکم و قضاؤت است و تصویر فاقد حکم و قضاؤت **۲۲** بررسی گزینه‌ها

۱ جملات امری تصویر و فاقد حکم و قضاؤت هستند.

۲ جملات امری تصویر و فاقد حکم و قضاؤت هستند.

۳ تصدیق دارای حکم و قضاؤت است. (علی رانمی توائم خداو بشرخوانم)

۴ او لا جملات آرزویی تصویر و فاقد حکم و قضاؤت‌اند، دوماً این جمله ناتمام

است و حکم و قضاؤتی در آن مشاهده نمی‌شود.

۵ هر تصدیقی یک جمله کامل و دارای حکم و قضاؤت است و اگر جمله ناقصی باشد، به تصویر تبدیل می‌شود.

۶ بررسی سایر گزینه‌ها

۱ در تصویر، به درستی و نادرستی و ارتباط میان مقاهمی کاری نداریم.

۲ هر تصدیق حداقل از ۳ تصویر تشکیل شده است. (انسان ناطق است =

تصویر انسان + تصویر ناطق + تصویر فعل)

۳ دو بخش اصلی علم منطق، تعریف و استدلال هستند، نه تصویر و تصدیق